

SLOVENSKI NAROD.

Indaja več dan zvadec, izimši nedelje in praznike ter vseja po pošt i prejeman za avstro-ogrske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tujje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznakila plačuje se od štiristopet peti vrste po 6 kr., če se označilo jedenkrat tisk, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi paž se izvole frankati. — Kopiji se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upri na istov naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznakila, t. j. vse administrativne stvari.

Zadnji poskus.

Badeni ne odreže! Navlizic vsem porazom, katere je že doživel s svojimi poskusi, pomiriti nemške obstrukcijoniste, ni izgubil upanja, da to naposled vendarle doseže, in lotil se je novega poskusa, s katerim hoče nakrat rešiti vse češko vprašanje in narediti konec vsem narodnostnim bojem in prepirom v češkem kraljestvu.

Ne da se tajiti, da bi na podlagi Badenijevih propozicij bilo možno, v interesu države in obeh, na Češkem bivajočih narodnostij potrebno spraviti doseži, kajti principi, na katerih so zasnovane njegove podlage, so taki, da bi se na njih podlagi mogli Čehi in Nemci porazumeti.

Temeljno načelo Badenijevih predlog, s katerimi naj se bavi na četrtek sklicana spravna konferenca, in potem, sko se doseže porazumlenje, češki dež. zbor, je, zagotoviti obema, na Češkem bivajočima narodnostima narodno neodvisnost, ravноправnost in jednakovrednost, ne da bi se s tem kršila celkupnost, istorijsko-politička individualnost kraljestva češkega.

Na podlagi tega načela so sestavljene opetovane omenjene vladne predlage, nanašajoče se 1) na rabo obeh deželnih jezikov pri avtonomnih uradib, 2) na tej uredbi primerno premembo jezikovnih naredb, 3) na premembo deželnega reda in deželnega volilnega reda, 4) na uredbo narodnih kurij v češkem dež. zboru, 5) na uredbo vprašanja glede šol za manjšine in 6) na ustanovitev okrožnih uradov.

Vladne predlage so vsekakor za Nemce dokaj ugodnejše, kakor za Čeh, dasi so slednji brez pomisleka izjavili, da so pripravljeni udeležiti se pogajanj, dočim se Nemci še niso izrekli.

Najslagle se bude doseglo porazumlenje glede predlage o ustanovljenju šol za manjšine, pri katerem so Nemci prav tako interesovani kakor Čehi, in kateri predlog obvelja toliko laglje, ker se bodo te šole ustanavljale in vzdržvale na deželne troške.

Tudi glede premembe dež. volilnega reda,

dež. reda in ustavovitve narodnostnih kurij bo brez težav doseči soglasje, kajti Čehi se teži, za Nemce velevažni stvari niso nikdar načeloma ustavliali, nego vedno le zahtevali, naj se ta vprašanja rešijo skupno z vsemi drugimi, na narodnostni razpor nanašajočimi se vprašanji. Valed premembe dež. volilnega reda bi se uvrstile razne občine v mestno kurijo, in bi se pomnožilo število mestnih mandatov, za jedno pa bi se kurija veleposestnikov razdelila po okrajih. Večino novih mestnih mandatov, katerih bi bilo 15, dobili bi Čehi (12 ali 13), razdelitev veleposestniške kurije po vzgledu Tauffove volilke reforme iz l. 1882. pa bi koristila Nemcem, ker bi jim zagotovila 20 veleposestniških mandatov, dočim sedaj izmej vseh 70 mandatov te kurije nimsjo nobenega, in ga tudi dobiti ne morejo, ako jim ga češki veleposestniki dobrovoljno pa prepuste.

Zajedno predlaže vlada, naj se v češkem dež. zboru ustanoviči narodne kurije, po katerih bi bilo Nemcem zajamčeno zastopstvo v dež. cdboru, v vseh deželnocborskih odsekih in v vodstvu dež. zavodov. Za te kurije so se Nemci že dolgo poganjali. Zahtevali so seveda vedno, naj imajo te kurije dosti večje pravice, zlasti so zahtevali, naj se pri gotovih narodnostnih pa tudi drugih vprašanjih uvede glasovanje po kurijah, katera zahteva pa je tako pretirana in bi zamogla imeti tako pomembnih posledic, da je vlada ni upoštevala, vedoč, da bi jej Čehi zanikeno ceno ne pritrdirili. Saj je že s tem jako mnogo storjeno, da je nemški manjšini zagotovljeno zastopstvo v dež. cdboru itd., kjer so bili doslej zastopani le vsled milosti čeških veleposestnikov, tako da se bi lahko zadovoljili s tem, kar se jim ponuja.

Kolikor laglje bo doseči porazumlenje glede navedenih predlog, toliko večje težave bo premagati pri razpravi o uredbi jezikovnega vprašanja. Vlada je zasnovala svoje predlage na nasvetih prof. Pferscheja in prof. Ulricha, katera sta zopet zidala na podstavi razprav prof. Herknerja. Razdelila je češko kraljestvo v tri skupine, v samočake, v samonemške in v jezikovno mešane okraje ter predlaže v smislu

svoječasnega načrta češkega posl. dr. Škarde, naj bo pri avtonomnih uradib v čeških okrajih češčina, v nemških nemščina uradni jezik, v mešanih okrajih pa naj se uporablja v obeh jezikih. Pri tem svojem nasvetu je vlada kalkulirala, da se Čehi ne bodo temu protivili, kar so sami predlagali za avtonomna oblastva, in da se tudi Nemci ne bodo protivili predlogu, v katerem tega ni, kar jih v jezikovnih naredbah najbolj pče, da se mora namreč v vsi deželi v obeh jezikih uporabljati.

V zvezi z uredbo jezikovnega vprašanja pa hoče vlada po istih principih tudi preurediti svoje jezikovne naredbe, in to je tista točka, ob kateri se morejo razbiti pogajanja, ako se sploh začne. Čehi se ne ustavljajo uredbi jezikovnega vprašanja pri avtonomnih oblastih v smislu vladnih načrtov, "Narodni Listy" pravijo sami, da bi bilo popoloma v redu, ako bi aški ali kateri drugi nemški okrajni zastop češke uloge nemški reševal, ker mu po načelu avtonomije pristoja pravica, svobodno določevati svoj uradni jezik, odločno pa perforecirajo zahtevo, naj bi to veljalo tudi za državne urade. In na tem stališču stoji tudi češke stranke, ki zahtevajo, da mora biti vsak Čeh v vsi deželi pri vseh državnih uradib tudi v narodnostnem cirku popolnoma ravnopraven Nemcem, in da mora vsak državni uradnik češki znati. Čehi smatrajo vladno izjavo, da hoče premeniti jezikovne naredbe, za nekako kapitulacijo pred obstrukcijonisti in se bodo taki premembi odločno ustavljali, dasi niso nasproti vsaki premembi in eventualni ublažitvi naredb, kakor je to že pred več tedni povedal dr. Kaisl. V tehničnem cirku so pripravljeni privoliti vse možne koncesije, princip pa zahtevajo, da ostani nedotakojen.

Zadnja vladna predloga se nanaša na ustanovitev okrožnih uradov, katerih ozemlje bi bilo seveda tudi določeno po jezikovnih mejah. Ti uradi bi bili nekaka medinstanca med okrajnimi glavarstvi in namestništvtom. Navidezno je stvar zgodlj upravnega značaja, vendar Čehi tega predloga nič preveč prijazno ne gledajo, boječ se, da bi bil s

praznik sv. Ahacija, patrona rudarjev, z veliko procesijo.

Leta 1509. lotil se je rudokopa na svojo roko tudi cesar Maksimilijan, ki se je tačas bojeval z Benečani, kateri so se nagloma polastili Idrije, a so bili tudi kaj hitro pregnani. Da bi se obranili prihodnjih napadov od stani sovražnika, sezidali so ob potoku "Nikovi" takozvani "Gewerkenegg", kateri se pa v ljudski govorici imenuje sploh "grad". V gradu se hrani živo srebro in cinober; v njem so nastanjeni razni erarični uradi, rudniški, sodniki, davčni itd. Leta 1559. pretila je Idriji zopet velika nevarnost. Turki bili so že v Logatu in ni doli manjkalo, da se spusti v dolino, oropat Idrijo. Ljudska pravljica v Idriji in po tamošnjih bribih pričoveduje, da so pridrli že "na gore" do cerkve svete Magdalene, jedne najstarejših cerkv na Kranjskem. Vodja turške čete se je norčeval, da bo še pred večerom zobil njegov arabec oves iz predpansnika svete Magdalene, na kar so se jim začela udarati tla, da so morali oditi nazaj —

Od leta 1583. naprej prešel je rudnik povsem v erarične roke, kar so si razni podjetniki nasprotnovali in tudi niso imeli sreče, dočim je rudokop pod eraričnim vodstvom vidno uspeval, tako, da je nastalo v dolini na raznih krajeh več rogov, kakor Barbarin rov, Terčijin rov, Josipov rov itd. do l. 1792. Ko so Francetti prišli na Kranjsko, polastili

LISTEK.

I d r i j a.

(V spomin 400letnega obstanka idrijskega rudnika)

Spisal Ivan K-č.

Leta 1497. — tako nam pripoveduje Valvazor v svojem znamenitem delu „Die Ehre des Herzogthum Krain“ in tako si tudi pripoveduje v Idriji generacija za generacijo, — imel je tam v bližini, kjer stoji sedaj cerkev sv. Trojice, katera je znana izza protestantske dobe v zgodovini mesta Idrije, svojo kočo reven škafar. Da bi bili škafar trdi ter držali vodo, vanje vrito, deval jih je močit pod studenc, ki teče izvrh zelj mimo prej omenjene cerkve. Necega jutra zagleda v jednem škafu nekako belkasto, blesteče se tvarino, ki je škaf tako obtežila, da ga je jedva privzdignil. To je bilo živo srebro.

Nekaj te tvarine vzel je seboj v Škofjo Loko, kamor je nesil prodajat škafe, ter jo pokazal nekemu zlatarju, nekoteč povedati, kje jo je dobil. V hčer tega zlatarja pa je bil strastno zaljubljen ubog tudičar, po imenu Kacijan Anderljan (Katzanderle v zgodovini), kateri je hrepnel, pridobiti si bogastva, da porodi zlatarjevo hčerko, ker ga je bil zlatar z grda cdgnal, češ, pridi takrat, kadar mi boš v pre-

moženju jednak. Le ta suličar je izvedel po zvijači od škafarja, kje je dobil živo srebro. Podjetnega duha lotil se je kopanja živega srebra ter si pridobil premoženja, da je mogel oženiti se z zlatarjevo hčerkjo v Škofji Luki. Ta Kacijan Anderljan se imenuje torej ustanovnikom idrijskega rudnika.

Družba, katera se je na to lotila izkopavanja živega srebra, pričela je svoje delo tam, kjer je škafar dobil prvič to tekočo tvarino. Ali tam ni kazalo desti in preselili so se na drugo stran pod goro „Tičnico“, kjer stoji še sedaj znameniti „Antonijev rov“ (Antoni-Stollen). Pa tudi tukaj se jim je slabo godilo. Podjetniki niso izhajali, da bi plačevali rudarje, kateri so spočetka godrnjali, potem pa so kar uprli, ker so videli, da ni srebra nikjer dobiti. Kuttler, načelnik podjetja, je bil ves obupan. Udan usodi, naj se zgodi kar hoče, pregovoril je rudarje, da so pričeli zopet kopati, in res so našli na dan 22. junija 1508 nove žile v zemlji, katere so odkrile brezmejno njen bogastvo. Vai veseli hiteli so rudarji pred stanovanje Kuttlerjevo, naznanjajoč z vztiki, da so našli zopet živo srebro. Žena Kuttlerjeva se je prestrašila, ter vrgla svoje uhane, prstane, pas, druge dragoceneosti skozi okno med rudarje, ker je mislila, da so zopet pričeli zahtevati plačila ter pretit načelniku. Strah vjen se je spremenil v veselje. Odslej je šlo dobro.

V spomin na ta dan obhaja Idrija vsako leto

temi okrožnimi uradi položen temelj razdelitvi češkega kraljestva, češ, okrožnim uradom bi sledili okrožni zastopi, in udomačila bi se tista „Cantöli-wirtschaft“, katera Šrici ni na posebno korist. Vzdic tem pomislekom pa se Čehi najbrž ne bodo tej predlogi preveč upirali in gotovo je, da se radi nje sprava ne razbije, saj uvidevajo tudi Čehi sami, da princip avtonomije zahteva kolikor možno popolno decentralizacijo in da se ne posreči, na mesto državnega centralizma postaviti deželnih centralizem.

Podlaga, na kateri hoče vlada rešiti češko vprašanje, in to mahoma, je torej taka, da bi se na njej pač dala sprava doseči in ker je Čehom boj le sredstvo, ne namen, zato so se tudi radi odzvali vladnemu povabilu na konferenco ter prineso sebcj dobro voljo, porazumeti se z Nemci. Drugače pa Nemci. Duslej sicer še ni odločeno, saj li udeleže konference, ali odklonijo povabilo, toda vse kaže, da se je vlada zmanj trudila, da Nemcov ne bo na konferenco.

Naj se zgodi kar koli, jedno se gotovo doseže: polečaj se pojasni. Ako Nemcov ne bo na konferenco, se izkale pred vsem svetom, da so intrasigenten živelj, da so sovražniki miru in sprave, da hočejo boj za vsako ceno, in grefu Badeniju ne cstanje, potem druga pot odprta, kakor da se ali odkritosrčno oklene desnice in poskus dokazati, kar se je že jednakrat posrečilo Danajevščemu, da je možno v Avstriji vladati tudi proti Nemcem, ali pa puško vrči v koruzo in odstopiti.

Po celjski slavnosti.

Z Dolenjskega, 19. avgusta.

Slavnost v Celju se je tako veličastno izvrljala, da naveda ista štajerske Slovence, ki že dlje časa na Kranjskem bivamo, z velikim veseljem, morebiti še z večjim, kakor štajerske Slovence same. Mi poznamo razliko življenja Slovencev na Kranjskem in onega na slovenskem Štajerskem menda najboljše in ta razlika je toliko, da nam je ob slavnosti celjski veliko večje veselje bilo, kot ob bodi kateri še vsi kje na Kranjskem. Ne radi tega, ker lotimo Kranjsko od štajerskega Slovenstva; te meje smo že na gimnazijskih klopedih razdrli; tudi ono domačje po domači vasi, po mladostnih dnebi, katere smo ob Dravi ali Savini preživel, ni vzrok tega velicega veselja, ampak vse kaj drugega. Nazaj smo te dni pogledali v mlajša leta, v čase, ko smo se začeli zavedati slovenske narodnosti, in prihajalo nam je v spomin ono krasno navdušenje za Slovenstvo, ki nam je ustajalo pod najbujšem pritisnom Auersperg-Giskovskega vladanja v mladih psih in ki nam je ostalo tudi v poznejših letih. In v spomin nam je prišlo vse ono trpljenje, ki so ga štajerski domoljubi imeli tekom 30 preteklih let, in v spomin ono vzorno delo, ki štajerske agitatorje stavljajo na slovenskem jugu pač na prvo mesto. Ponosno smo zrli tiste dni okolo sebe in kdor nas ni mogel tja v Celje pobititi, hodil je v duhu za vsem, kar se je tam goditi imelo. Poznamo terén, na katerem se je vrnila slavnost in poznamo može,

so se za kratek čas tudi idrijskega rudnika. Zgodnjem tega stoljetja sezidali so tudi ob početku „Lutjevča“, doline, ki se razteza pod Jelenčnim vrhom, takozvani Ferdinandov rok, v katerem je pa sedaj ves promet ustavljen.

Zivoga stabra se čistega dobi primeroma prav malo, a toliko več iz raznih rud, katere se prej razločene in obdelane žgo v pečib, ki so konstruirane po najboljših tehničnih načinih, v tovarnah ob Idriji, ra p tu proti „Fari“. Najteč srebra pa da cinčber. Spočetka je bil način žganja kaj primitiven. Raznosteni ruže so nakopili z drovi vmes na velik kup, kateri so zakrili z zemljo ter podkurili. Ko je ogenj ugasnil in se je kup ohladil, so ga dejali narazen in tekoča živo srebro so polovili v temate vrže.

Koncem 18. stoletja se je pridelalo na leto živoga srebra do 6000 mc, pozneje pa samo do 1700 mc, a od leta 1867. pa raste letna proizvodja tako, da je znašala leta 1895 že do 8000 mc. Kakor pričajo geologi, ni še vsahnil vir podzemskim zakladom v Idriji, temveč bo še stoletja in stoletja dajal živeža rudarjem. —

Kar se tiče mesta samega, stoji isto nizko v ozki dolini med hribovjem v Julijskih planinah ter šteje sedaj red 5000 prebivalcev, tako, da je drugo mesto na Kranjskem. Delavcev je mej temi nad 1200. Idrija je skozič skozi slovensko mesto, in

ki so jo priredili in narod, ki je praznoval svoj lepi praznik.

Krasen kraj je okolica celjska, plodovita tla redijo v tej Savinski dolini čvrst, telesno lep, duševno dobro razvit slovenski ljud. Reče se lahko: vse je tam lepo gledati, Šloveka, zemljo, živino. Pred kakimi 40 leti se je začelo na Štajerskem slovensko gibanje. Ponemčeni smo bili vsi, ki smo obiskovali šole, posebno pa ponemčeni oni, ki smo se rodili v kakem trgu, ali v mestu. Tržan, meščan in bogatejši kmet so govorili nemški, prvi tudi v družini. Le kar je bilo v hribovju, varovalo je še slovensko govorico. Kranjski Slovenci nam Štajercem iz te stare šole včasih očitata, da ne govorimo, ne pišemo dobro slovenski. O, če bi vedeli, kake učitelje smo imeli za slovenščino, zadušili bi taka očitanja!

Tam v slovenskih štajerskih Goricah se je začelo prvo gibanje za rešitev slovenske narodnosti na Štajerskem, in v Mariboru, v Slov. Bistrici, v Celju in Brežicah je odmevalo. Dr. Dominikuš, dr. Janko Sernec, dr. Prelog v Mariboru ter škof Stomšek, dr. Vošnjak v Slov. Bistrici, dr. Štefan Kočev, Franc Kapus v Celju, dekan Ant. Zuža v Laškem in Ljubljene mладine, dr. Razlag v Brežicah, Ivan Žuža, Hauserbichler, Lipold v Savinski dolini, so oni možje, ki so začeli delo za prebudo naroda. Mirno, tiko, da se Nemci ne prebudojo, je bilo delo teh mož. Pred vsem so se poprijeli učede se mladine. Najlepše prikazni v tem delu so pač: dr. Štefan Kočev, zdravnik v Celju, dr. Ferd. Dominikuš v Mariboru, Anton Žuža v Laškem, Iv. Žuža v Goricah, Franc Kapus v Celju ter dr. Razlag v Brežicah. To so bili najgorkejši prijatelji učede se mladine. Materialno so pomagali in bili ljubi vodeniki mladih navdušenih ljudij ter so jih varovali propada in vodili k delu za kruh in v boj za pravice slovenske narodnosti. Delj časa je trajalo to mirno, tiko delo. V to delo pristopili so duhovniki, ki so v Boždarju Rajču dali moža, kateri je potegnil z žarno svojo zgovornostjo večje mase naroda za seboj. Ko so bila tla že nekoliko uglaljena, sncvali so se tabori. Na teh so nastopali tudi na Štajerskem živeči mlajši kranjski rojaki in po Rajču najuplivnejši dr. Valentin Žarnik, ki je tedaj v Mariboru koncipiral. Kmalu po tem so ustvarili ti domoljubi s pomočjo dolejskih talentov Tomšiča ter Jarčiča nek: krog mladih delavcev, ki je postavil agitacijo na širše polje in jo začel potom žurnalisticke.

Tedenji državni pravnik Mulley v Celju se mora imenovati, ko pišemo te spominke. Oa je imel tisto neštečno roko za štajerske Nemce, da je kazenske pravde spravil pred porotnike, v katerih se je veliki talent Tomšičev in Razlagov počazal v sijaju. Te pravde so Savinsko dolino, to glavno sedanjce trdjavno štajerskega Slovenstva, pridobile hipoma. Članek v „Slov. Narodu“ „Tujčeva peta“, Levstik ga je pisal, je bil predmet jedne teh pravd, in kar je bilo inteligence tamošnje doline, vsa je bila mej poslušateljstvom. Že predmet, kaj pa li še oseba na zatožni klopi in zagovornik dr. Razlag!

nekdanje nazivanje „nemška Idrija“ bilo je pravi nezmissel. Izviralo je od tod, ker so bile šole nemške in ker so tudi uradniki tačas bili skoro sami trdi, zagrizeni Nemci, a dasi je bil pritisik velik, ljudstvo je ostalo čisto slovensko in tako naj bo tudi v prihodnosti, tem ločje, ker se sedaj ponuje v materinčini. Delavci nemške narodnosti so res prihajali svoje čase v Idrijo si služit kruh, ali so tudi odbajali. Mej imen Idričjanov nashaja tako malo nemških imen, da pač ni vredno omenjati jih; nasprotno pa se ti kaže, da biva tu od nekdaj slovenski rod.

Idričan je počleven, ljubezniv, zlasti s tujcem, gostoljuben, muškalichen in pa nadarjen. Sej je dala Idrija in tamošnja najbližja okolica že mnogo narodnih mož veljakov! —

Idrija ima lepo šolsko poslopje, čipkarsko šolo za dekleta in godbeao šolo za dečke ter gledališče, katero je dala sezidati rudarjem naklonjena cesarica Marija Terezija. Res je, da se skrbi za rudarje po uradnih izkušib, kolikor močno dobro, a kdor ve kakošna je ta skrb v praksi, kako nizek je zaslugek rudarjev, ta se bo čudil rudarskemu življenju. Kot priponotek je zaslužek s čipkami, katere slovje po svetu. Ni čuda, da so se torej socialistične ideje kar čez noč poletile rudarjev!

Dal Bog, da se tem trpinom skoro obrne na bolje! —

Dosti sem že slišal dobrih forenziških govornikov, ali Tomšič je tedaj z dobrim državnim pravnikom Mulleyom igral, da je ta vidno povešal glavo, in da je sam javno priznal, da je imel z nasprotnikom opraviti, ki se ne najde za vsacim grmom. Roblek iz Žalcu, jeden najbolj orjaških mož, kar jih je najti na Slovenskem, se je mej govorom Tomšičevim celo blizu Tomšiča preril in še danes vidim gube na njegovem čelu, ki so kazale, da bi ne bil pustil ta orjak na lasu skriviti obtožencu. In porotniki so bili hipnotizirani, oprostili so obtožanca, in na vdušnost, ki se je pojavila na hodnikih tedanjega celjskega sodišča, v dvorani in dolu na velikem dvorišču, kjer je bilo vse polno Slovencev, ko sta Tomšič in Razlag venila, se menda ni nikoli ved in se menda ne bo več prikazala na slovenskih tleh. Ta navdušenost se je kakor ogenj hitro razširila po vsej Savinski dolini in drugod po slovenskem Štajerskem, in „Slov. Narod“ si je pridobil tla na Štajerskem. Veliko je tam koristil! Ko tega lista že ne bo več, bude objektiven zgodovinar kazal na kulturno delo „Slov. Naroda“ na slovenskem Štajerskem, in beležil, kaj vse je storil za probajo naroda, in kako je uplival na jezik. Pisala sta ga dva, ki sta pisala Levstikovo slovenščino, in iz njega se je učilo vse rodoljublja in slovenščine.

Pa ti burni časi so začnuli. „Slov. Narod“ se je preselil v Ljubljano, Tomšič je mlad zapustil torišče, za katero je bil kakor ustvarjen, in na Kranjskem se je začelo delo buditve mase narodove. Na slovenskem Štajerskem se je Nemštvu zbudilo. Imelo je vse politične urade in tudi vse justične v svojih rokah ter mesta in trga, razven trgov v Savinski dolini. V Mariboru je utihalo delo, ali v Celji se je utaborilo. In to delo je šlo za pridobitev mest in trgov. Bili so štajerski Slovenci prepričani, da brez navodnega meščanstva nič niopraviti, da inteligencija mora postati narodna. Sernec rod v Slov. Bistrici poslal je jednega svojih sinov tja in Mihal Vošnjak se je tam nastanil. Velikansko je delo, katero sta ta dva človeka storila, in Bog ne daj, da bi se kdaj le malo tako z Mihal Vošnjakom ravnal, kakor se je na Kranjskem ravnil z drom. Josipom Vošnjakom!

Ali oba ta ne bi bila kos trpljenju in delu sredi ljudij, kakoršni so najti v Celju, če bi ne imela vrlih pomagačev. Neznansko znajo biti nekateri nemški Celjski surovi in neznansko podli. Uničiti Slovence materialno jim je največje vsselje. Tudi kranjski nemškutarjev je vmes. Treba je bilo tibega, vtrajnega, premisljenega, recimo premetenega političnega bojevanja proti narodnemu nasprotniku, in to je prevzel mal, neznaten mož dr. Dečko. Miren je v besedi in s paresom, mirno stoji sredi najgršje razdivjanih nasprotnikov, in hladnokrvno izpušča pušice, ki zadevajo v črno. Pa kako je delaven! Za več dobrih delavcev ga je dosti. In poleg njega je še drugih vrlih, neutrudnih delavcev v Celji in na Štajerskem.

Ti možje so osredotočili delav Štajerskih Slovencev v posojilnicah ter celjski slovenski hranilnici. S tem so si pridobili trda tla za svoje delo v mestih in trgih. Štajerski Slovenec je dober mož, rodovitna je zemlja, živila in vino se drago prodaja, v vsem je naprej pred drugimi južnimi Slovani. Gmetao dobro stoečega človeka je ložje pripraviti, da se briga tudi za dušavno delo. To olajšuje sicer Štajerskim rodoljubom delo ali težavno je vendar še danes, in mi na Kranjskem nimamo pravega pogleda zanj. Le kdor si ga je dalj časa od blizu ogledaval, ga razume. Klobuk dol si pred temi delavci, pred temi agitatorji! Miron, tiko hodijo svoja pota, ali kakor navedena slavnost kaže, se ujema vse, kar so projektovali. Na barikadah Slovenstva stojijo, in tam je vse druga, kakor drugod. Bog Vas živi, Štajerski agitatorji! Bog Vas daj trdno zdravje, da to, kar Vi znate, tudi še dolgo drugih učite!

Po Ljubljani, 21. avgusta.

Non possumus. Pod tem naslovom je prisnela „Politik“, članek, v katerem se bavi s trmoglavim vedenjem Nemcev, ki hočejo, da se na vsak način odpravijo jezikovne naredbe, predno se morejo začeti pogajanja. Nemci zahtevajo, da Čehi povsem odnehaajo od svojih narodnih zahtev, na kar odgovarjajo Čehi le: ne moremo. Nemci hočejo sedaj pritiskati na vlado s klicem po pomoči Velikonemčije in s tem, da mobilizujejo in hujskajo

Dalje v prilogi.

liberalne Madjare proti Avstriji. Dualizem in trozvezja, piše „Politik“, naj bodoča rešitev instituciji levičarjev. Tako oboroženi, kličejo Nemci vse druge stranke na boj. Boj je njihovo geslo ne mir. Sami sebe bi poniževali in pečat bojazlivosti bi si pritiškali, ako bi desnica tega poziva ne sprejela. Mnogo, mnogo je možno izgubiti, zato ne smemo odnehati prav nič. Vse stranke na desnici stopijo z odločnostjo, resnobo in s krepkostjo v boju za sistem. Ako kličejo Nemci vse svoje pomočnike pod svojo zastavo, mora se tudi desnica v svojih vrstah tesneje združiti. Solidarnosti avtonomističnih strank ni bilo z nikakim sredstvom mogoče omagati, in dokler se izognejo stranke veemu, kar bi moglo to trdno vez razrušiti, dotelej je parlamentna večina nepremagljiva. Težko bo posameznim strankam resignovati na svoje separatistične zahteve, a saj se gre le za čas prehoda — iz dobe v dobo. Ako hočejo stranke pravice premagati stranke gospodstva in nasilja, morajo se žrtvovati skupnemu programu. Le v slogi strank na desnici leži moč, sicer je bil ves dosedanji boj zaman.

Rečanska deputacija k baronu Banffyju se je vrnila brez vsplohov. Avtonomijo Reke hoče Ogerska vsekakor odpraviti. Toda Rečani se še ne udado. Nekateri hočejo, naj se pošlje k cesarju velika deputacija, da mu izroči memorandum; drugi pa delujejo na to, da bi se italijanski voditelji združili s hrvatskimi ter se z združenimi močmi ustavili vladu. „Deutsches Volksblatt“ prinaša dopis, v katerem dopisnik odločno zatrjuje, da je Reka uničena, ako se ji vzame avtonomija, in da že sedaj zapuščajo Italijani mesto ter se preselijo na avstrijsko stran.

Faure, francoski predsednik, bi bil skoraj žrtev anarchističnega atentata. Baš ko se je pripejal na kolodvor, da se odpelje v Rusijo, je počila bomba ter provzročila veliko paniko. Na mestu, kjer se je razletela bomba, so našli liste z napisi: Živila Elsaska-Lotarska! Živila Poljska! Živila svoboda! Smrt tiranom! — Socialistični listi hočejo preglasiti po svoji navadi bombo le za policijsko intrigo. To pravijo zate, ker ni bomba nikogar ranila, kar pa je le čudovit slučaj. Če bi se razletela bomba bliže ljudi, potem seveda bi bilo več mrtvih in bomba bi bila anarchistična. Pri zasišanju je anarchistični morilec Canovass, Angiolitto, izjavil, da pride Faure kmalu na vrsto. Španska vlast je o tem Faureja brzojavno obvestila, in morda je baš ta slučaj ona bomba, o kateri je govoril Angiolitto.

V Carigradu so pokale zepst bombe, jedna celo pred visoko porto. Ranjenih je bilo več ljudij, ubiti pa trije vladni služabniki. Tudi posledja so veliko trpela. Vrgli so bombe Armenci, za katere se še doslej niso izdale reforme, ker so na nje velvalsti navzlic lanskim groznim umorom v carigraskih ulicah pozabile. Armenci se izpostavljajo novi nevarnosti, da jih začne carigrajska svojet — z dovoljenjem sultana — pobijati, a nobenega drugega sredstva nimajo, s čimer bi opozarjali Evropo na žalostno stanje, v katerem žive kot podaniki Turčije.

Afgansko-angleški konflikt se kaže vedno opasnejšega. Rod Afriči in rod Orakzai sta se tudi dvigala ter prodirata proti Džemrud Juki, ki je na koncu Pešavarske železnice. Nedvomno je, da je tudi vera v zvok vstaje. Pobožjaški emir Abdurrahman je izdal dva oklica, v katerih navdušuje narod za sveto vojno. V teh oklicih se obljujbla mohamedanskim vojakom, da dobe v pradižu vsak po 72 hurisk (ljubic) in 82 služnikov. Zato naj se ne boje smerti. Kakor tigri naj planejo na nevarne Angleže, jih posekajo ter z njihovimi glavami kegljajo. Razuputi svečenik Mollah, ki hodi po Afganistanu od kraja do kraja ter fanatično pridiguje za vstanek, je emirov agent. V Kalkutti se Angleži energično pripravljajo na boj, ker vedo, če bodo britski vojaki le jedenkrat tezeni, da se dvigne vsa Indija.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 19. avgusta. (Petindvajset let je v našem hitro življenju veku kratek čas in vendar je četrststoletja v življenju pojedanca dolga doba, v kateri doživi marsikaj, v katerem se spremeni mnogokaj. Zatorej je lepa navada ponoviti po prateku nekoliko let spomin na važne dogodke v življenju, ko sira novin dogodkov preti, da polagoma izbriše spomin na oni davni dogodek. Take spominske slavnosti so ugodna

prilika, da se dan dotičnika od vsakdanjih skrbij in poslov osvobodi, zoper oživi in razdraga v spominu na veseli dogodek; pa tudi koristne so, ker spodbujajo dotičnika do krepkega nadaljnega delovanja, kadar gleda na oni važni trenutek svojega življenja, koristijo te slavnosti, ker vzpodobujajo v mlajših željo posnemati svoje starejše sodobnike. Tako pomenljivo petindvajsetletnico so slavili dne 10. avgusta t. I. abiturienti leta 1872. — Na koncu šolskega leta so se razkropili sošolci, ki so se mnogo let, nekateri v vseh osmih gimnazijskih razredih skupno ščitali. Posvetili so se različnim nankom in različnim stanovom. Nekateri so ostali skupaj v bogoslovni, drugi na univerzi, nekateri pa so se že tedaj ločili za vselej od svojih tovarišev. Po dovršenih visokih šolah služujejo nekateri v državi, drugi v privatni in deželnini službi, mnogo jih pa se doše, drugi krojijo pravico, drugi zdravijo bolnike, drugi vzgajajo in učijo mladino; mej njimi so pa tudi inženjerji, železniški, poštni, bančni uradniki; živeti brez posla o dohodkih svojega imetja je daso le jednemu — Na poziv v Ljubljani bivajočih nekdanjih sošolcev se je sešlo dne 10. avgusta t. I. lepo število abiturientov I. 1872. Sešli so se na gornjem Rožniku ob 8. uri zjutraj. Marsikdo ni več pozval bivšega sošolca. Zgodilo se je, da je jeden mimo drugega hotel na Rožnik, a ni jeden, ni drugi ni slutil, da imata obadvista isto pot. Pred cerkvijo so se sšli in tedaj prisposobljajoč sliko nekdanjega sošolca, ki je ostala v spominu in osebo, ki je bila sedaj pričujoča, so se zoper spoznali, pozdravljali in roke stiskali. Po tisti maši, katero je složil slučajno najstarejši po letih duhovni tovariš, so zajterkovali na gornjem Rožniku, kjer je gostoljubea sošolec v domačem krogu vzprejet in počastil svoje bivše sošolce. Opulentni zajuterk je trajal do pola jednjastih. Seveda so se vrstite razlike napitnice, s katerimi je domačin pozdravljal svoje goste, in so gostje pozdravljali domačina in njegovo obitelj. Popoludne so se zbrali udeležniki pri „Slonu“. Pri obedu je pozdravil g. dr. J. K. svoje sošolce, se spominjal v govoru onih lepih dni, ko so mladeniči sedeli v šolskih klopih in veselje ter žalost prijateljsko delili. Napominjal je, koliko vrh mož je nastalo iz onih lahkoživih mladeničev. Spominjali so se pa tudi mrtvih sošolcev. Vseh abiturientov je bilo 44. K slavnosti se jih je pripeljalo 22, mej njimi pa jeden iz Spleta, iz Linca in iz Grada, dva iz Celovec, jeden iz Sežane, ostali pa stanujejo stalno na Kranjskem. Dva sošolca bi bila rada prišla, a najbrže jih je zadržal grozoviti náliv, ki je 9. t. m. mnoga pota v gorah pokvaril, stirje so upravičili svojo odsotnost, za jednega pa nobeden izmej prisotnih ni vedel, ni kje da je, ni kaj da je; 15 pa jih je pokosila prerana smrt G. dr. M. se je spominjal še trojice živečih profesorjev in njim so poslali nekdanji učenci pisemna pozdravila, katera so vsi navzočniki podpisali. G. T. je napisal v latinskem jeziku soprogam, inžener P. pa deci sošolca, ki ne bodo dali, da bi njih rod zamrl, kajti našteli so nad 60 potomencev. — Mej napitnicami in živšaim pripovedovanjem svojih dogodkov so udeležniki dovršili obed, kar so odšli k fotografu, da jim napravi skupno sliko. Zvečer pa so se zoper zbrali v veselo društvo in se okoli počunoči razšli vsak na svoj dom. Obljubili so si še, da se hočejo čez 10 let zoper sestati. — Tako je ta sestanek zoper združil nekdanje sošolce, ki so obnovili obledelo prijateljstvo ter se pri tej priliki zavedli, koliko edličnih možetej njih družba, ki delujejo v korist človeštva, državi in ežji domovini. Ta zavest jim je razširila srce in jih vzpodbudila, nadaljevati svojo koristno delovanje z vsemi močmi. Naj bi našla ta petindvajsetletnica mnogo posnemovalcev pri sošolcih drugih letnikov in šol, in naj bi se vrstile te slavnosti v veselje udeležencev in v korist domovine!

R. P.
Iz Krškega, 20. avgusta. (25-letnica Krškega gasilnega društva.) Minolo nedeljo, 15. t. m., imelo je krško mesto na Dolenjskem ob bistri Savi redko slavnost; ondrotno gasilno društvo nameč je praznovalo 25letnico svojega obstanka. Lansko leto je že preteklo 25 let, odkar obstoji na Krškem gasilno društvo, toda radi nekojih zaprek lani nismo mogli obhajati petindvajsetletnico. Za Ljubljano pride Krško prvo na vrsto, ki ima za slovensko prestolnico najstarejšo gasilno društvo na Kranjskem, zato je to društvo uvaževalo resno, kako bi praznovalo dostojno svoje petindvajsetletnico. Pri tem so društvo vrlo podpirali krški meščani zlasti pa pokroviteljica, znana dobrotnica gospa Hočvarjeva. Mesto je bilo ta dan lepo okičeno z narodnimi in cesarskimi zastavami. Na severnem in južnem koncu mesta, kakor tudi v sredini mesta, tik hiše gospoda načelnika gasilnemu društvu, Antona Ruperta, stali so krasni slavoloki s primerimi slovenskimi napisimi. — Na predvečer že 14. t. m. je prišlo z vlakom nekaj odposlanec iz Ljubljane in Gorenjskega na čelu jih načelnik „zveze kranjskih gasilnih društev“, g. Doberlet, katere je domača gasilno društvo vzprejelo z godbo iz Novega mesta. Zvečer je bilo mesto razveljeno in godba je imela po vsem mestu običajni „mironov“. Drugo jutro prihajali so iz vseh bližnjih sodnih krajev: s Kranjskega, Štajerskega in Hrvatskega ognjegasci korporativno ali le odposlanci. Glavni vzprejem je bil ob 10. uri na videmskem kolodvoru, ko so prišla bratska hrvatska društva.

Tu je vsa društva pozdravil načelnik krškega gasilnega društva, gospod Rupert, kličočim: „Dobro došli!“ in „Na pomoč!“, na kar se mu je odzval načelnik „zveze kranjskih gasilnih društev“, gospod Doberlet. Na to so korakala vsa društva v mesto, na čelu pa vrla novomeška godba. Pri slavoloku načelnik gospoda načelnika gasilnemu društvu ljubljanskemu dražestna gospica Tončka Rupertova v vznešenih besedah, podarivša mu krasen šopek, na kar se jej gosp. Doberlet v imenu vseh došlih gasilcev iskreno zahvalil; ostale gospice pa so mimo idoče društvenike obsipale s cveticami, tako smo tudi opazili, da so se raz okna mnogih hiš na gasilce vsipavali šopeki. Po tem vzprejem in pozdravu odkorakala so vsa društva v župno cerkev k sv. maši, katero je daroval č. g. gvardijan kapucinskog samostana. Imel je tudi tako lepo propoved, primerno temu prazniku, ki je na poslušalce napravila globok vtis. Po maši razvrstili so se gasilci na šolskem trgu pred cerkvijo, katere je pozdravil v dolgem in jedrnatem govoru domači župan g. dr. Tomaž Romih. V izbranih besedah je gospod župan raztolmačil imenitnost in važnost gasilnih društev v človeški družbi, kakor tudi dolžnosti posameznih društvenikov. Končno je zaklical vsem: „Dobro došli“ v krško mesto in Na zdar!“ Tem besedam so sledili krepki „Živijo“ in „Na pomoč“. Laskavim besedam gospoda mestnega župana se je zahvalil načelnik „zveze kranjskih gasilnih društev“ g. Doberlet. Govorili in odgovarjali so še načelnik domačega gasilnega društva in drugi. S tem bila je dopoludanska slovesnost končana in društva so odkorakala po mestu ter se na to razšla po raznih gostilnicah. Skupni banket je bil ob 1. uri na Gregoričevem vrtu, pri katerem so se čule razne napitnice: na presvetlega cesarja, na načelnika zveze kranjskih gasilnih društev, g. Doberleta, na g. župana dr. Romiha, načelnika domačega gasilnega društva g. Ruperta, navzočega c. kr. vladnega komisarja g. Pirca, na veliko dobratnico krškemu mestu, gospo Hočvarjevo itd. Itd. Vmes pak je igrala godba, z bližnjega griča pa nas je pozdravljalo pokanje možnarjev. — Ob 4. uri pričel se je slavnostni koncert pod vodstvom domačega g. orgljavca Ljudstva prišlo je toliko, da je bil zaseden zadnji kotiček obsežnega Gregoričevega vrtu. Izmed pevskih točk so nam posebno ugajale „Slovan na dan“, v kateri se je odlikovala solistinja gospa Lilekova s svojim lepim in ljubkim glasom; dalje Volaričev „Gospodov dan“ in „Slovenac i Hrvat“. S popoludanskim vlakom prišel je iz Zagreba „kvartet društva Kolo“, ki je nekaterikrat nastopil in bil oduševljeno pozdravljen. Zvečer pa so se zoper zbrali v veselo društvo in se okolu počunoči razšli vsak na svoj dom. Obljubili so si še, da se hočejo čez 10 let zoper sestati. — Tako je ta sestanek zoper združil nekdanje sošolce, ki so obnovili obledelo prijateljstvo ter se pri tej priliki zavedli, koliko edličnih možetej njih družba, ki delujejo v korist človeštva, državi in ežji domovini. Ta zavest jim je razširila srce in jih vzpodbudila, nadaljevati svojo koristno delovanje z vsemi močmi. Naj bi našla ta petindvajsetletnica mnogo posnemovalcev pri sošolcih drugih letnikov in šol, in naj bi se vrstile te slavnosti v veselje udeležencev in v korist domovine!

Poziv zadruge „Rinka“.

Ob trojni meji Štajerski, kranjski in koroški razprostirajo se divne Savinske planine s strimi vršaci in z romantičnimi gorskimi dolinami v vsej svoji veličastnosti. Pravi biser med prirodnimi lepotami pa je Logarjeva dolina, katera ima kaj sličnega samo v takozvanem gavarnijskem cirkusu v Pirenejah na Španjskem. Dasi lepotu omenjene doline vsakega obiskovalca očara, tako se vendar promet tujcev tod še ni popel na ono stopinjo, kakor je pričakovati z ozirom na izredno krasoto spodnještajerske Švice. Vzrok temu je iskat v pomankaju dobrih cest in modernih gostiln.

Da se tem nedostatkom kolikor mogoče odomore se je ustanovila planinska zavetška zadruga „Rinka“, katera namerava v Logarjevi dolini zgraditi hotel z jednakim imenom, kateri naj ustreza vsem zahtevam današnjih turistov. Nedvobeno bode sčasoma nastalo ondi gorsko letovišče.

Stavba bude imela dve veliki gostinski sobi, verando, kuhinjo ter mnogo sob za prenočevanje. Pri hotelu je smrekov gozd, kjer se lahko napravijo razna igrališča in sprehajališča.

To podjetje je z ozirom na narodno gospodarstvo sploh in povzdrogo turistike še posebej največje važnosti in vredno, da ga vsi rodoljubi najkrepkeje podpirajo. V vzugled nam naj so Koroško, Tirolsko, Švica in Švedska, v katerih deželah se izredno mnogo (ravno od domačinov) žrtvuje za tujce, od katerih dobre tante vsako leto lepe dohodke.

Podpisani odbor prosi torej najjudneje vse rodoljube in prijatelje krasnih planin, naj blagovolijo pristopiti kot udje k zadrugi „Rinka“. Deleži so ali opravilni deleži po 10 gld. ali glavni deleži po 100 gld. Več je razvidno iz zadružnih pravil, ki se na željo vsakemu dospošuje. Denar naj se pošilja blagajniku gospodu dru Ivanu Dečku, odvetniku v Celju.

Odbor zadruge „Rinka“:

dr. Juro Hrašovec,
načelnik.

dr. Ivan Dečko,
blagajnik.

Slovansko Sokolstvo.

Izlet v Idrijo. Ljubljanski in postojinski Sokol pripravlja se za izlet v Idrijo dne 29. t. m. — Idrija — drugo naše mesto na Slovenskem je oddaljeno od velikih prometnih prog; nekako osamljeno tiči se na strani ter zbira potrežljivo bogate dohodke iz svojih naravnih zahodov s trudnimi rokami prebivalstva. — Mesto samo — pred kratkim še v sponah nemškega uradništva — živi bujno narodno življenje označeno v številnih — še pretevilnih — društvih. In tja ima poleteti naše Sokolstvo. — Naj pomeni ta izlet pripravljanje jednega društva več za mesto Idrijo! Mogče — nepotrebno gotovo ne bi bilo! — Saj pridejo naše sokolska društva z jasnim namenom — očito pokazati narodno lice našega ljudstva, vzbuditi v njem ponos do svojega naroda, zvezati med seboj mesto do mesta, trg do trga, ako bi šlo, tudi vas do vasi po širini naši domovini v narodni zavesti in probujti ter vzgojiti članstvo v medsebojni jedinstvi in strpljivosti, ki nas zamore pripeljati do vspešnega skupnega dela in do celokupnega napredka. — Ali tudi, ko bi se motilo naše Sokolstvo, nadejajoč se tako hitrega uspeha, ostane ta izlet velezanimiv za starodavno mesto Idrijo, ki se ne spominja več v svojem ozidju sokolskega dne in za naše Sokolstvo ki bode stalo na torišču novega dela, novih zanimivih vtisov.

Izlet vrši se za člane ljubljanskega Sokola 29. avgusta v nedeljo zjutraj s železn. vlakom do Logatca, od tam s pripravljenimi vozovi do Idrije (dve ure vožnje), za člane postojinskega Sokola v nedeljo zjutraj naravnost z vozovi (4 ure vožnje). Sestanek obenh društev v Godoviču nad Idrijo.

Želimo, da se izlet v vsakem oziru posreči! V to naš „Na zdar!“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. avgusta.

(Vseslovenski shod.) O vseslovenskem shodu piše „Soča“: „Slovenci na Goriškem imamo uzrokov dovolj, da pojdemo v obilnem številu v Ljubljano, kjer točno in odločno označimo svoje stališče nasproti kričedim odnošajem v tej deželi, v kateri prebivamo vendar v dvretjinski večini. Še več razlogov v to pa imjo naši bratje v Trstu in Istri, kjer vladajo uprav kanibalske razmere. Na Primorskem sploh imamo od volitev sem nekako „izjemno stanje“, kateremu mora biti konec! Pojdimo torej v obilem številu na vseslovenski shod v Ljubljano in pokažimo s tem, da smo zavedno ljudstvo, ki se ne dà vgnati v kozji rog takó kmalu, kakor so mislili nekateri gospodje v Trstu in v Gorici. O razmerah na Goriškem, v Trstu in v Istri bodo postavljene na glasovanje tri resolucije, v katerih bo povedano vse kar treba, da bo jasno vedela tudi vlada, pri čem da je in v kakem zmislu bodo vezani delovati vsi slovenski in hrvatski državni poslanci. Vsako teh resolucij bo na kratko utemeljeval poseben govornik. Resolucijo o razmerah na Goriškem bo utemeljeval goriški odvetnik gosp. dr. Alojzij Franko, ki je sprejel to nalogo od pripravljalnega odbora v Gorici. Na dnevnem redu bo tudi točka o — narodni avtonomiji.“

(Regulacijski načrt — potrjen) Kakor se nam poroča, je c. kr. deželna vlada potrdila regulacijski načrt za mesto Ljubljano tako kakor ga je sklenil občinski svet. Ker dobi sedaj mestna občina glede ekspropriacije proste roke, upati je, da v bližnji prihodnosti vender-le izginejo nekatera poslopja, katerih odstranitev je s prometnih ozirov nujno potrebna.

(Duhoviti „Tagespošti“.) V listnici uredništva odgovarja uredništvo „Tagespošte“ nekomu sledi: „Ob „Knigge's Umgang mit Menschen“ schon ins Slovensische überersetzt ist, wissen wir nicht.“ — Vedi torej, preljuba „Tagespost“, da imamo Slovenci že dolgo izvirnega „Omnikanega Slovencea“. Ker pa je ta kojiga do malega pošla, izda v kratkom „Goriška tiskarca“ zopet nov in izviren „Bonton“. Kakor bitro izide, do pošle g. izdajatelj izvestno jeden iztis tudi uredništvu „Tagespošte“, da se iz njega nauči precej finejših slovenskih manir; velik koš pa jih pošljemo nemškutarjem v Celju, ki so slovenskega „bon-tona“, kakor smo se nedavno prepričali, nujno potrejni, in katerega bodo vsekakor tudi bolja razumeši kakor nemškega.

(Izlet v Idrijo,) o katerem govorimo obširneje v oddelku „Slov. sokolstvo“, bodo gotovo zanimal tudi nešokolske kroge, zatorej že danes opozarjam na to ugodno priliko rodoljube, ki si tem povodom žele ogledati svetoslavni idrijski rudnik.

(V prospeh konjereje) Prihodnji pondeljek snide se pri tukajšnji c. kr. deželni vladi enketa, ki se bo v prvi vrsti bavila z vprašanjem, kako bi se mogla povzdigniti konjereja na Krajkrm. Enkete udeleže se zastopniki kmetijskega ministerstva, centralne konjerejske komisije na Dunaju,

kmetijske družbe kranjske, samostalnega konjerejskega odseka tukajenje kmetijske družbe in razni domači konjereci.

(Občni zbor klubu slov. biciklistov „Ljubljana“) se bodo vršili dne 28. t. m. po slednjem vsporedu: 1.) Predložitev načrta in proračuna za vežbališče; 2.) Dovoljenje kredita pomnoženemu odboru v svrhu dostenje prirede slavnosti desetletnice; 3.) Slučajnost.

(Dirkališče.) Piše se nam: Dirkališče pod Tivolijem prav pridoč napreduje. Kakor se čuje, bodo zgrajeno po najavojejših zahtevah moderne tehnike; dolžina — 30 m od notranjega oboda — znača 400 m, širina 8, odnosno 6, polumer redne 37 m; rede so vzdignene na 2 m 30 cm. — Za slavnostno otvoritev delajo se že sedaj priprave. Pomnoženi odbor kluba slovenskih biciklistov sklenil je v svoji včerajšnji seji, da se shaja redno vsako sredo in vsako soboto zvečer ob 6. uri v „Narodnem domu“.

(Draginja na našem sadnem trgu) počela je zadnji čas zvesta sovračica tržnih cev pri drugih živilih. Da so tej draginji po največ vzrok prekuvovalci, ki postopajo jako samoblasno in drzno, je znana stvar. Zato so pa tudi: čeplje po 4, marelice po 1 in 2, bruške po 1 in 2 za kraj car, a mnogo črvevga in gnijilega blaga je vmes. Grozje je zdaj po 12 kr. četrtek klg. Pa naj si je vippavsko ali domače sadje, — draga mora biti, sodijo ti ljudje!

(Stavbena kronika) Po nenavadno sočarnih dnebi tega tedna, dobili smo včeraj nekoliko dežja, ki pa stavboih del ni kaj čutno oviral. Komisiji ogledi se sedaj še nadaljujejo in se ceni škoda, provzročena po zadnjem potresu. Pripravljalna dela za električno razsvetljavo se nadaljujejo. Hišo št. 5 na Karloveski cesti so ta teden do tal podrlji in se bode na tem prostoru zgradila nova. Prenavljava oziroma rekonstruirajo se hiše: št. 20 Pred Škopijo, št. 14 v Strelških ulicah, jedna v Krakovskih ulicah, trnovsko župnišče se popravlja in dobija novo fačado, istotako Maurerjeva hiša na Valvazorjevem trgu in Günslerjeva na Starem trgu. Pretekli dne so zidarji izvrševali poprave pri poslopji deželnega gledališča, v Prešernovih ulicah pa je dal rekonstruirati svojo hišo g. Ad. Perles. Umekova hiša na Starem trgu je ravnokar dograjena. Pri cerkvah se zidarška dela nadaljujejo.

(Gradnja glavnega kanala) od Cojzove do Tržaške ceste, ki se je bila vsled potresa za nekaj časa ustavila, nadaljuje se letos po Emontski cesti. Dela bodo baje do konca tega leta oziroma do prihodnje pomladji dovršena.

(Napad na ljubljansko policijo.) Pred kratkim si je „Delavec“ prvočil oster napad na ljubljansko policijo. Da „Delavec“ policije ne ljubi, to ne moremo, ali da radi nje greši proti resnicu, to je težje umeti, zlasti, ker bi to utegnilo imeti zanj posledic pred sodiščem. Poročajoč o poskušenem samomoru in artovanju vinskega bratca Mohorja, kateri je bil pri Sv. Jakoba mostu skočil v Ljubljano, navajal je „Delavec“ strahovite „brutalnosti“, katere so se naki takrat zgordile. Trdil je, da je redar Mohorja s strunno vlekel iz Ljubljance, da je siromak vlekel bolečin kar rjul, neki Krakovčan pa da ga je za lase vlekel iz vode in ga še v hrbot suval. Dalje je trdil „Delavec“, da so redarji Mohorja s strunami „privijali“, da so ga lassali, z glavo ob brzjavni drog butali, ga suvali in brcali, iz kratka, da se je z Mohorjem hujše ravnalo, kakor za časa inkvizicije. Na srečo se je te dni o tej stvari vršila pri dež. sodišči obravnava. Izkasalo se je, da je Mohor, ko mu je njegova gospodinja privojarjala, naj ostane doma, jezno zavpil: „Doma pa ne ostanem, rajši grem koj v Ljubljanco“ ter to tudi storil. Redar je skočil za Mohorjem v vodo in ga za roko prijel ter potegnil na suho. O kaki struni in o viačenju za lase ne va niti Mohor koj, niti kaka priča. Redar je potem Mohorja podil od Ljubljance, a ker se je mož siloma ustavljal, ga je hotel artovati. Zdaj pa se je Mohor tako razkačil, da mu je redar moral verižico deti na roko in ga še ni mogel ukrotiti. Mohor je psoval in se z redarji raval, da so ga jedva ukrotili, še ko so ga hoteli na voz deti, je vpil: „Porca . . . , če pridete vse policaji, me ne areturirate“, prijel za kolesa in noge notri vtikal, da so ga morali nazadovje odvesti na stražnico. Pred sodiščem se je izkazalo po pričah, da redarji niso storili nobene brutalnosti, pač pa da je Mohor tolkel krog sebe, da je redarje suval in psoval, in ker je mož to tudi sam priznal, je bil obsojen na 6 tednov v ječo, postrane z jednim postom vsak teden, tisti „dc.“ pa, ki je doslej le od vetrniški pisar in o katerem pravi „Delavec“, da je hotel plačati izvoščka, da bi bili Mohorja peljali na stražnico, kar pa ni res, je bil obsojen na gobo 5 gld., ker se je vmešaval v uradno opravilo redarjev. V prihodnje naj bo torej „Delavec“ previdnejši, kadar bo zopet o mestni policiji — legal.

(Premeten slepar) V Jablonci na Češkem ujela je policija 7 t. m. navihane sleparja, 38letnega Marka Reicha iz Soča v Galiski. Mož je imel navado, da je po trgovinah kaj malega kupil in plačal z desetkom. Ko je imel drobiš, je izjavil, da plača raje s svojim drobišem. Vrnit je dobil drobiš in pri tej priliki izmaknil nekaj denarja. Policija je pri Reichu našla 1780 gld., katere je najbrž na rečeni način prigoljufal. Reich pravi, da kupuje z jajci, a iz njegove beležnice je razvidno,

da se je na svojih potovanjih le po jeden dan mudil v raznih mestih, po izvršenih sleparijah jo pa hitro odkuril. Prišedši z Ogerskoga se je mudil 17. julija v Palju, 18. in 19. v Trstu, 20. v Gorici, 21. v Vidmu, 22. v Ljubljani in v Celju, 23. v Mariboru, od koder je potem čez Dunaj potoval na Češko. Domneva se, da je v vseh teh mestih storil sleparstvo. V Ljubljani se je že konštatoval jeden tak slučaj, a najbrž jih ima Reich več na vesti, zatorej se pozivljejo vsi tisti, ki so bili opeharjeni, naj to naznanijo policiji.

(Cirkus Henry.) Pri predvčerajšnji in pri včerajšnji predstavi predstavljale so se zopet nekaterje nove točke in sicer vse jako eksaktne. Občinstvo je bilo doslej z vsemi predstavami kaj zadovoljno in po vsi pravici, kar kaže mnogočestilni obisk.

(Volilo) Dne 12. t. m. v Borovnici umrl gospod Lovro Verbič je naš drugimi volili določil tudi 5000 gld. za ustanovo za maše in v podporo siromakov, ter 2000 gld. za ustanovo v podporo ljudsko šolo v Borovnici obiskujučih učencev.

(Požar.) Dne 15. t. m. je gorelo v Sp. Goricah v ljubljanski okolici, in sicer pri posestnici Mariji Košak. Ogenj je prouzročil 400 gld. škode. Kako je ogenj nastal, še ni pojasnjeno. Posestnica je bila zavarovana.

(Pevsko in tamburaško društvo „Lira“ v Kamniku) priredi v proslavo rojstnega dne Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. v nedeljo, dne 22. avgusta t. l. na vrtu g. Fischerja koncert. Vzpored: 1.) Wagner Gorup: „Unter dem Doppel-Adler“, koračica, udarja tamburaški zbor. 2.) A. Nedvđ: „Avstrija moja“, zbor s tenor samospovem. 3.) Farkaš: „Vesec hrvatskih pesem“, udarja tamburaški zbor. 4.) Kocijančič: „Oblačku“, zbor z bariton in tenor samospovem. 5.) I. N. Bartel: a) „Mrak“, b) „Kje dom je moj“, udarja tamburaški zbor. 6.) A. Nedvđ: „Dakletu“, čveterospov. 7.) Hajdrih: „Hercegovska“, zbor s čveterospovem. 8.) V. G. Brož: „Slava Slovencem“, koračica, udarja tamburaški zbor. Vstopina za ude 20 kr., za neude 30 kr. Začetek točno ob 4. uri popoldne.

(Vojaške vaje) Na Notranjskem vrše se sedaj vaje 56. brigade. Prihodnji teden vane se vse vojaštvu zopet v Ljubljano, oziroma v ljubljansko okolico, kjer se dne 28. avgusta prično vaje cele 28. divizije. Od tod manevrirala bodo omenjena divizija proti Celju, v katerega okolici bodo dne 9. in 10. septembra končni manevri celega tretjega korpa pod poveljstvom podmaršala pl. Succovatja. Dne 11. septembra povrnijo se vojaki v svoje garnizije.

(Slovensko politično društvo za Štajersko) zborovalo bodo jutri v nedeljo dne 22. t. m. v Rečici. Na shodu bodo govorili državna poslanca dr. Gregorec in vitez Berks ter jeden deželnih poslancev.

(Protidinastična demonstracija v Gradci.) V predvečer cesarjevega rojstnega dne je bil v tistem Gradci, kateri se ponosno imenuje „die allerdeutscheste Stadt“, dasi je tretjina njegovega prebivalstva slovenske narodnosti, običajni mirozov. Ko je svirala godba pred namestništvom, kjer so bili zbrani vsi moč, da so se gospodje v namestniški palaci kar spogledavali. „Grazer Tagblatt“ se močno trudi, da izbriše utis te demonstracije. Pravi, da žvižganje ni imelo nikakega demonstrativnega namena, da se je le neka graškemu „mobbu“ pripadajoča družba v gnječi razšla in da so si dotičniki z žvižganjem dajali znamenja, kje se zopet zbera. Da ima „Grazer Tagblatt“ jako tesne zveze z graškim „mobbum“, to je znana stvar, ali pri tej demonstraciji je „mob“ popolnoma nedolžen. „Mobb“ je pač tudi žvižgal, ali začeli so žvižgati nemškonacionalni dijaki, o katerih se je že več dnej poprej po kavarnah pripovedovalo, da prirede tako demonstracijo.

(V blažnosti) Gostilničarju Francu Petrišiču pri Sv. Lenartu poleg Brežič se je te dni zmešalo. V svoji razburjenosti je mož svoji ženi zabodel nož v vrat in jo tako hudo ranil, da najbrž ne okreva.

(Vojške vesti.) Stotnik I. vrste Ivan Konšek prestavljen je od vojaške nižje realke v Eisenstadt k pešpolku štev. 17. Stotnik 17. pešpolka II. vrste Karol Olivieri pa od višje realke k pešpolku štev. 70. — Nadporočnik-računovodja Jožef Lubič pešpolka štev. 17 k infanterijski kadetni šoli v Budimpešto. — Poročnikom 17. pešpolka pa so bili imenovani na cesarjev rojstni dan gojenci tretjega letnika Terezijanske vojaške akademije: Valter pl. Grünenvald, Viljem pl. Hosp in Hannibal Toschetti.

Dalje v prilogi.

— (Koroške novice) Cesar je potrdil zakon koroškega deželnega zborna o oprostitvi osebnega dohodninskega davka po drž. zak. z dne 25. oktobra 1896. I. vpeljasi od vseh, v kompetenco deželnega zakonodajstva spadajočih zaklad. — V Ziljski Bistrici se je dne 13. t. m. utrgal obrok, ki je provzelo mnogo škode. — Dne 16. t. m. je bilo gospodarsko poslopje Sovčanov v ogaju, kjer je bilo tudi človeško življenje žrtva „rdečega petelin“. — Pri Sv. Krvibil se je neki turist, ki je šel sam in v gosti megli v goro. Našli so ga z razbito glavo v dolini. — Dne 14. avgusta je umrl zlatomašnik Janez Einspieler, vpokojeni župnik. Bil je jeden iz slavne Einspielerjeve rodbine. Star je bil 78 let in je celih 53 let kot mašnik služboval. Naj v miru počiva! — Dne 15. t. m. so razgrajali nemški kolesarji koroški okrog Piberka. Pravijo, da je ta kraj „Sprachinzel“. Mej njimi seveda tudi ni manjkalo znanega celovškega podžupana dra. Metnitza, ki ob takih prilikah posebno rad nastopa.

— (Protislovenska demonstracija v Goricu.) V dan 19. t. m. je bil razupiti dr. Carlo Venutti novič vmeščen kot goriški župan. Lahi, katere je vlada s pomočjo drž. pravdništva rešila bojkota, postali so zopet preširni in so to ta dan pokazali. Priredili so županu na čast razsvetljavo in mu priredili serenado in bakljado. Razsvetljava je bila kaj klaverna, pri bakljadi pa se je čulo klicanje: „Viva Gorizia italiana“, „Abbasso i Ščavi“, „Abbasso la Soča“ itd. Najhujše so razgrajali najeti otročaji in lahonski trgovski pomočniki.

* (Temen slučaj.) „Narodni Listy“ poročajo, da je prišlo iz Kaiserslauterna v Arad na Ogerskem krasno dekle, Karolina Lahr, ki je nastopila službo guvernante v hiši nekega bogatega maščana. V Aradu je zbujala guvernante s svojo izredno lepoto veliko zanimanje, a ves trud različnih zaljubljenih gospodov je bil zaman, kajti gospodična je bila zelo — pobožna. Vsak svoboden čas je prebila v cerkvi in večkrat na mesec je šla k spovedi. Pri tem se je do dobra seznanila z mladim kaplanom, in posledice niso izostale. Guvernanta je morala zapustiti hišo in se je zatekla v bolnico. Ondi pa je mej velikimi bolečinami umrla. Uradno poročilo je naznanielo ocetu guvernante, ki je kupec, da je umrla za vnetjem trebušne mrenice, hkrati pa mu je pisal zdravnik, da je njegova hči žrtva nekega hudobneža, ki je hotel siloma zatreli ali odpraviti dokaz greha. Državno pravdništvo je zaukazalo, da se truplo nesrečne guvernante zopet izkopljive in zelo sodno postopati proti dotičnemu kaplanu in neki babici.

* (Kosti ogerskih kraljev) so izginile iz hiše Arpadov, kjer so bile pokopane v žrhbi. Govori se, da so si študentje izposodili kraljevske lovanje in kosti za svoje medicinske študije, a da niso ničesar vrnili. Proti varuhu žrhov se je pričela stroga preiskava.

* (Garrotovanje morilca Angiolitta.) Za nizke zločince in tudi za anarhiste so uvedla španska sodišča način mučilnih usmrtitev, kakor so se rabile že za časa inkvizicije. Taka usmrtitev je tudi takozvano „garrotovanje“, katero je zadealo tudi Angiolitta. Obsojenca privežejo na steber, in krvnik mu z železnim obročem, kateri mu denejo okoli vrata, zlomi tilnik. To je ostudna, nečloveška in za Španijo naravnost sramotna smrt.

* (Govoriti ne more več!) Angleški listi prinašajo sledečo amerikansko neverjetno novico: Pred petdesetimi leti si je prisegla mis Experience Guilford, da ne izgovori nobene besede več, ker ji stariši niso dovolili poročiti se s svojim ljubimcem. In res, mis je molčala celih 50 let. Pred nekaterimi dnevi pa, ko je hotela 50letnico molčanja praznovati v krogu prijateljev s tem, da začne zopet govoriti, se je pokazalo, da ne more govoriti več.

Darila:

Uredništvo našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Anton Kozlevčar, uradnik juž. žel., mesto venca na krsto svoji nepoznani svakini, gospoj Ivan Levstikovi 10 krov. — „Bakfieleni“ v Vel. Laščah, zbrani v tisti dolini povodom godovanja gospice Hlešne 4 krovne. — Skupaj 14 krov. — Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih na sledniki!

Zahvala. Povodom osmine po ravnem gosp. Lovru Verbiču iz Borovnice pokupili so njegovi srodniki v korist „Učiteljskemu konviktu“ za 20 gld. 50 kr. 5 kr. znamk. Za ta velikodušni dar izreka nabirkatelj te podpore vsem darovalcem in darovalkam, osobito pa gg. dru. Hudniku in Jos. Verbiču najtoplej zahvalo. V Borovnici, dne 19. avgusta 1897. Fr. Papler.

Književnost.

„Salonska knjižnica“ izdaja in urejuje Andrej Gabršček v Gorici. I. zvezek, ki obsega sedmero izvirnih novelic in črtic, in ima XIII + 263 stranij, je izšel v tiskarni g. A. Gabrščka za ceno 1 gld. Daljša ocena nam je obljudljena.

Brzojavke.

Dunaj 21. avgusta. Uradna „Wiener Zeitung“ prijavlja naredbo pravosodnega ministerstva, s katero se za sodnike in državne pravdниke določa nova uradna noša, črn talár in črn baret.

Dunaj 21. avgusta. Konflikt med Avstrijo in Bolgarsko se poravnava te dni. Dogovori glede načina poravnave so že dognani. Avstrija dobi popolno zadoščenje.

Heb 21. avgusta. Vlada je prepovedala shod v Ašu. Vzlic temu se delajo za shod velikanske priprave. Pričakuje se na tisoče zunanjih udeležnikov. Vlada je odpeljala v Aš celo armado orožnikov. Nemci groze, če vlada ne umakne svoje prepovedi, da pojdejo čez mejo, in da prirede na bavarskih tleh veliko demonstracijo.

Carigrad 21. avgusta. Vzlic temu, da je francoski minister Cambon sultanovemu za stopniku, Izzet-beyu zagrozil z represalijami, ako bi se primerili napadi na Armence, se je batil izgredov. Nižji mohamedanski sloji so radi dinamitnih attentatov toliko bolj razburjeni, ker jim policija brani pobijati Armence. Velik strah vlada tudi med Grki, posebno ker turški listi kar očitno hujskajo proti njim in proti Armencem.

Madrid 21. avgusta. General Azacarraga je definitivno imenovan ministerskim predsednikom.

London 21. avgusta. „Daily News“ javlja, da so Kurdi napadli perzijski okraj Salmas, oplenili več vasij in pobili 200 kristjanov in Armencev.

Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. (Dalj.) §. 4. Politična deželna oblastva so pooblaščena, z ozirom na posebne dejavnosti ali krajevne razmere po zaslivanju trgovskih in obrtniških zbornic, ki izrajo o tem zaslifi zadruge, zgornj omenjenim trgovskim obrtom na drobno v svojem upravnem okolišu dovoliti prodajo posameznih v zgornjem seznamu (§ 1) ne navedenih predmetov. §. 5. Politična oblastva so dalje pooblaščena, obseg upravičenosti drugih trgovskih obrtv na drobno, ki imajo manjšo zalogo blaga in so omejeni na prodajo proizvodov majhne vrednosti ob samo krajevnem prometovanju (branjevke, krožnjarski ali prekupske obrt, trgovina z živčevščino) z ozirom na posebne dejavnosti ali krajevne razmere po zaslivanju trgovskih in obrtniških zbornic, ki imajo o tem zaslifi zadruge, za svoj upravni okoliš uravnati s tem, da ustavove imenik onih predmetov, katere sme vsak posamezni teh obrtov prodajati. Imenik teh predmetov je vezan na mejo §. 1. navedenih predmetov. Le izjemoma se more dovoljenje kakov v slučaju §. 4. raztaguti na posamezne pred mete, ki niso obsezeni v gornjem seznamu (§. 1). §. 6. V §§. 4. in 5. navedene uravnave so podvržene odobrenju trgovskega ministerstva sporazumno z ministerstvom za notranje stvari, in jih ima potem razglasiti politična deželna oblast. Ravnato se smejo v §. 5. navedeni trgovski obrti na drobno šest mesecev potem, ko je politična deželna oblast razglasila uravnavo obsega njihove upravičenosti, izvrševati le v obsegu, zaznamovanem v tem razglasilu §. 7. Ta ukaz pride šest mesecev po razglasilu v moč. Od tega časa se smejo v §. 1. navedeni trgovski obrti na drobno izvrševati le v tu naznačenem (§. 1. oziroma §. 4.) obsegu. — Vsled ukaza z dne 29. marca 1897. št. 15996, namerava visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo sporazumno z visokim c. kr. ministerstvom za notranje stvari na podlagi zakona z dne 4. julija 1896 (drž. zak. št. 205) izdati ukaz, ki naj uravna obseg pravice v tem zakonu omenjenih trgovskih obrtv na drobno. Najpoprej se je za prodajo mešanega blaga, ki je za citirski špecjalni zakon dala prvi povod in ki je najobsežnejši izmed trgovskih obrtv na drobne, ki spadajo pod ta zakon, sestavlja seznam onih predmetov, katere sme imeti prodaja mešanega blaga. (§. 1.) Seznam je smatrati za takšativen, vendar pa se bodo politična deželna oblastva po oblastih, da izjemoma za njihovi upravni okoliš obrtu prodaje mešanega blaga dovolijo pojedine druge predmete. Glede ostalih, pod zakon spadajočih trgovskih obrtv na drobno, kakor branjevškega, krožnjarskega ali prekupskega obrta, trgovine z živčevščino itd. jednotna uravnava z ozirom na različnost terminologije teh obrtv in na dejavnstveno in tradicionalno izvrševane pravice v posameznih deželah ni mogoča potem ministerstvenega ukaza. Politična deželna oblastva se bodo torej pooblastila, da uravnajo pozamezne dolične trgovske obrte na drobno v svojem upravnem okolišu. Pri tem ima v obsegu seznam predmetov, ki jih je naštati v §. 1. ukazu, veljati kot skrajna meja upravičenostnega obsega in si udeležena ministerstva pridružujejo potrditev dolične razglasitve. C. kr. deželna vlada je

poslala zbornici načrt ukaza glede uravnave obsega pravice nekaterih trgovskih obrtv na drobno. Ker je ta načrt sestavljen na podlagi zakona z 4. dne julija 1896. (drž. zak. št. 205), usoja si odsek ta zakon naznani: §. 1. Paragraf 38. zakona z dne 15. marca 1883. I. (državni zak. št. 39) o izpremembi in dopolnitvi obrtnega reda se dopoljuje z nastopnim določilom, kateri bodi njegov četrti odstavek: Obseg upravičenosti trgovinskih obrtv na drobno z manjšo zalogo blaga in z omejitvo na prodajanje pridelkov ali izdelkov manjše vrednosti ob samo krajnem obratu (prodaja mešanega blaga, krožnjarski, branjevski ali prekupski obrt, trgovina z živčevščino itd.) se sme urediti z ukazom, dopraščavi trgovinske in obrtne zbornice in pa dolične zadruge. §. 2. Ta zakon stopi v veljavnost 6 mesecev po njega razglasitvi. S časom, ko zadobi moč v §. 1 omenjeni ukaz, se smejo z njim vrejani trgovinski obrti na drobno izvrševati samo v tam oznanjenem obsegu. §. 3. Izvršiti ta zakon je naročeno ministerstvu za trgovino in ministerstvu notranjih stvari.

(Dalje prih.)

Bratje Sokoli!

 V nedeljo, 29. avgusta
priredi bratsko društvo

Postojinski Sokol

Izlet v Idrijo

katerega se udeleži na priazno vabilo tudi naše društvo. Natančnejši vzpored se bode še naznani.

Vabeč Vas, da se prav obilno udeležite tega velezanimivega izleta v priazno gorsko mesto in si ogledate svetovnoslavni rudnik, Vam kliče: „Na zdar!“

V Ljubljani, dne 21. avgusta 1897.

Poslano.*)

Zadnji odgovor na „Poslano“ g. J. Drašlerja v Kostanjevici.

G. Drašler, ne zdi se mi vredno, pa tudi časa mi pričakuje, da bi se preprial z Vami. Prepričan sem, da vsak, kdor pozna Vas in mene, lahko sodi in meni malo ali pa nič očitati ne more.

S tem končam.

F. Čuden, Ljubljana.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja počasovanja po „Moll-ovem francoskem zganju in soli“ dočakajo neuspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešuječe, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštem povzetji razpoložljivo to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevano MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

4 (97-11)

Proti zebobolu in gnijilobi zeb

izborno deluje

Melusina ustna in zobna voda

utrdi dlesno in odstranjevne neprijetno sapo iz ust.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zalog
lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1,
zraven mesarskega mostu. (91-32)

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe : Mihaela Lenaršiča posestne in včasne pravice do parc. štev. 647 v Nadanju selu, cenjene 72 gld. (potom relacitacije), dne 27. avgusta v Postojni.

Mihaela Verl in iča posestvo v Bojancih, cenjeno 375 gld. in Mihaela Trdiča polovica posestva v Šopeku, cenjeno 204 gld., obe dne 27. avgusta in 29. septembra v Črnomlju.

Marije Brodnik posestvo v Ponikvah, cenjeno 6897 gld. in 205 gld., dne 27. avgusta in 1. oktobra v Velikih Laščah.

Franceta Aubelja zemljišče v Volem dolu, cenjeno 7854 gld., dne 28. avgusta na Brdu.

Rože Lenassi posestvo v Hrenovici, cenjeno 2912 gld., dne 28. avgusta v Senožečah.

Mihe Habjanja posestvo v Malem vrhu, cenjeno 5971 gld., dne 28. avgusta in 4. oktobra v Ljubljani.

Prodaja konj. Drž. žrebarska postaja v Selu bude prodala v soboto, dne 28. avgusta ob 9. uri dop. na cesarja Jožefa trgu v Ljubljani 6 konj (skopljencev) v starosti 5–16 let na dražji največ ponujajočemu proti takojšnjemu gotovemu plačilu.

Umrl so v Ljubljani:

Dne 18. avgusta: Angela Selan, mesarjeva hči, 1 leto, Poljanska cesta št. 69, katar v čevih.

Dne 19. avgusta: Avgust Černič, delavčev sin, 1 dan, Marije Terezije cesta št. 10, oslabljenje.

Dne 20. avgusta: Gašpar Hlinikar, mizar, 55 let, Karlovška cesta št. 6, pljučnica.

Tržne cene v Ljubljani

dne 21. avgusta 1897.

	gl. kr.	gl. kr.	
Pšenica, htl.	11.50	Špeh, povojen, kgr.	— 76
Rž, "	7.30	Surovo maslo, "	— 84
Ječmen, "			

Meteorologično poročilo.

Visina nad morjem 306,2 m.

Avgust	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
20.	9. zvečer	734,6	15,1	sl. sever	skoro jas.	
21.	7. zjutraj	736,9	11,7	sr. ssvzihod	meglaj	19,3
• 2. popol.	735,3	21,8	sr. jug	jasno		

Srednja včerajšnja temperatura 16,1°, za 23° pod normalom.

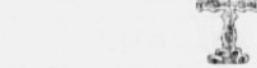
Dunajska borza

dne 21. avgusta 1897.

Skupni državni dolg v notah	102	gld	20	Kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	"	30	"
Avtrijska zlata renta	124	"	05	"
Avtrijska kronška renta 4%	101	"	60	"
Ogerska zlata renta 4%	122	"	55	"
Ogerska kronška renta 4%	100	"	10	"
Avtro-ogrske bančne delnice	954	"	—	"
Kreditne delnice	365	"	25	"
London vista	119	"	75	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	75	"
20 mark	11	"	75	"
20 frankov	9	"	52½	"
Italijanski bankovci	45	"	15	"
C. kr. sekini	5	"	64	"

Dne 20. avgusta 1897.

4% državne srečke iz 1.1854 po 250 gld.	159	gld.	—	Kr.
Državne srečke iz 1.1864 po 100 gld.	189	"	—	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128	"	50	"
Zemalj. obč. avstr. 4%, zlati zast. listi	99	"	60	"
Kreditne srečke po 100 gld.	202	"	—	"
Ljubljanske srečke	22	"	25	"
Budoličeve srečke po 10 gld.	26	"	—	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	158	"	50	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	464	"	50	"
Papirnatni rubelj	1	"	27½	"

Tužnim sicerjavljamo žalostno vest, da je gospa

Ivana Levstik roj. Tomšič

danesh, dne 20. avgusta, ob 5. uri popoldne v 32. letu svoje dobe, po dolgi in mučni bolezni v Gospodu zaspala.

Pogreb bude v nedeljo, dne 22. avgusta, ob 4. uri popoldne.

Drago pokojnico pripomoremo v blag spomin in molitev.

(1244)

Hrib pri Vrhniku, dne 20. avgusta 1897.

Vinko Levstik, nadučitelj, soprog. — Michael in Jerica Tomšič, starši. — Adolf, Jožko, Zorka, otroci. — Ignacij in Mihail Tomšič, brata. — Marija Gruden, Ana Kozlevčar, sestri.

MATTONIJEVE GIESSHÜBLER majčistje živilne KISELINE

najboljše zdravilne in osvezjujoče pijsače, ki se je vedno dobro obnesla pri žležedilih in črevnih bolezni, pri boleznih ledic in mehurja in jo priporečajo najprvi zdravniki kot bistveno podpiralno sredstvo pri Karlovavarških zdravljenjih in zdravljenju po VII. rabi teh toplic. (14-3)

V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Prevzetje mesarije.

Usojam si p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da pre-
vzamem dne 28. avgusta od g. Janeza Terškana

otvorjeno mesario
v Šelenburgovih ulicah štev. 6.

Prodajal bodem meso dobrih volov po
zmernih cenah.

Za obilen obisk se priporočam
z vsem spoštovanjem

(1245-1) Andrej Terškan.

Ljudevit Borovnik

(33)

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek
za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popol-
nim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejena vsakovrstna popravila in jih točno in
dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. prskavčevalnici
in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastonj.

Izved iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1897.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Proga dež Trbiž. (962-190)

Ob 12. uri 6 min. po noči osojni viak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; ces Selthal v Aussere, Ischl, Gründen, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Genevo, Paris, čes Klein-Reiffing v Steyr, Linz, na Dunaj v Amstetten. — Ob 7. uri 6 min. sijutra osojni viak v Trbiž, Pontab, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čes Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Genevo, Paris; čes Klein-Reiffing v Steyr, Linz, Budejovice, Pizen, Marijine varo, Heba, Francoske varo, Karlov varo, Ljubljana, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 min. sijutra osojni viak v Trbiž, Pontab, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 11. uri 20 min. dopoldne osojni viak v Dunaj v Amstetten, Karlov varo, Heba, Marijine varo, Planja, Budejovice, Solnograd, Linz, Steyr, Pariza, Genevo, Curih, Bregenz, Inomost, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Genevo, Paris; čes Selthal v Ljubno, Iz Lipške, Prague, Francoske varo, Karlov varo, Heba, Marijine varo, Planja, Budejovice, Linz, Steyr, Solnograd, Beljak, Celovec, Pontabla. — Ob 10. uri 25 min. sijuter osojni viak v Lesce-Bled (je ob nedeljah in praznikih). — Ob 7. uri 46 min. zvečer osojni viak v Lesce-Bled.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. sijutra mesani viak. — Ob 12. uri 65 min. po popoldne mesani viak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mesani viak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiž.

Ob 5. uri 52 min. sijutra osojni viak v Dunaj v Amstetten, Solnograd, Linz, Steyr, Genevo, Curih, Bregenz, Inomost, Zella ob jezeru, Ljubljana, Celovec, Beljak, Franzensfeste. — Ob 9. uri 55 min. sijutra osojni viak v Lesce-Bled. — Ob 11. uri 20 min. dopoldne osojni viak v Dunaj v Amstetten, Karlov varo, Heba, Marijine varo, Planja, Budejovice, Solnograd, Linz, Steyr, Pariza, Genevo, Curih, Bregenz, Inomost, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Genevo, Paris; čes Selthal v Ljubno, Iz Lipške, Prague, Francoske varo, Karlov varo, Heba, Marijine varo, Planja, Budejovice, Linz, Steyr, Solnograd, Beljak, Celovec, Pontabla. — Ob 10. uri 25 min. sijuter osojni viak v Lesce-Bled (je ob nedeljah in praznikih).

Proga iz Novo mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. sijutra mesani viak. — Ob 2. uri 32 min. po popoldne mesani viak. — Ob 8. uri 38 min. zvečer mesani viak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 33 min. sijutra, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 10. uri 26 min. zvečer. (Poslednji viak je ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 8. uri 66 min. sijutra, ob 11. uri 8 min. dopoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 66 min. zvečer. (Poslednji viak je ob nedeljah in praznikih.)

Pomlajenje in podaljšanje živiljenja

dosežeš, ako nosiš slavni elektro-voltaični križec. Pri osebah, ki vedno nosijo tak križec, delujejo kri in življeni sistem povsem normalno in čutnice se poostre; posledica temu je, da se izborno počutiš, da se ti telesni in duševni moč okrepi ter zadobiš zdravo in srečno stanje, vsed česar se ti itak za največ ljudij prekratko živiljenje podaljša.

Vsem šibkim ljudem ni možno dovelj svetovati, naj nosijo tak Volta-križec vedno; križecokrepilnice, prebavljaj kri in je na vsem svetu priznano brez primerno najboljše sredstvo za sledete bolezni: putiko in revmatizem, nevralgijo, za slabe živec, ako človek ne more spati, ako ima mrzle roke in noge, za hipochondrio, bledico, naduho, otrplost, krče, za ponesnaženje postelje, za kožne bolezni, hemeroide, za želodčne bolezni, hribo, kaščo, gluhost in šumenje po ušesih, za zobobol in glavobol itd.

Neprostovojen gubitek živiljenke moči, moška slabost ali impotencija se ozdravijo, ako nosi človek vedno voltaični križec.

Ženske, dekleta naj v kritičnih dobeh nosijo voltaični križec, ker jim skoraj vedno slajša bolečina, jih ovaruje s svojim električnim tokom slabih posledic, katere so že v mladih dneh zamoril marsikatero lepo bitje.

Voltaični križec je električen stebrič, ki je vsakomur na porabo.

Mnogobrojna polvalna in priznalna pisma. Hvalepoinega srca poprimam za pero, da se Vam prav srčno zahvalim. Voltaični križec sem sprejela in želim, da si vsi trpeči nabavijo istega, da ozdravijo.

Brno, 18. julija 1897. Sestra Rozalija Th. Czerny. Poslani mi voltaični križec nosim že nekaj časa in sem z uspehom prav zadovoljna. Posebno proti kongestijam je služil prav dobro in se sploh nosi prav prijetno ter tudi znatno pospešuje kroženje krvi.

Črnoč (Bukovina), 17. julij 1897. Berth. Bohs, uradnik. Po zdravniku opozorjen na znatenitost voltaičnega križca in oboren, da se istega poslužim, Vas prosim prijazno itd. Og. Hradisce, 6. julija 1897. Ludovik Riedl.

Voltaični križec resnično sprejel; prosim, da mi pošlete še 2 komada.

Raba (Ogrska). Kar. vit. Fabrizi, c. in kr. gen. major. Elektrovoltaični križec dobil; prosim še 2 komada.

Lino n. D. Edvard Schuba, c. k. računskega svetnika. Pred 4 tedni mi dopolnili križec je imel dober uspeh; prosim da mi pošljete zopet 2 voltaična križa.

Trebonj (Češko). Vaclav Linha, šolski ravnatelj.

Cena komada 2 gld.

Ako se pošlje 2 gld. 20 kr. (tudi v pisemskih znamkah) pošljem franko in carine prosto. Pri povzetju 20 kr. več Razpošilja:

LEOP. EPSTEIN, kemik, Draždane — A. 16.

Dopisovanje v vseh jezikih. (1235)

Šokolada in Cacao Suchard.

Da se preprečijo dogodivša se nepo razumljenja, se častito občinstvo opozarja, da tovarna Ph. Suchard takozvano „Imljivo šokolado“ (Bruch-Chocolade) niti ne izdeluje, niti v trgovino spravlja.

Šokolade Ph. Sucharda se zjamčeno čiste dobarljajo in, kakor znano, le v stanišču zavite s tovarniško znamko in podpisom. (10-33)

Trgovski pomočnik

Tovarna za ovčjevolneno sukno JULIJ WIESNER & Co. v Brnu
(345-10) je prva na svetu
Tovarna za ovčjevolneno sukno Julij Wiesner & Co.
Brno, Zollhausglacis 7/106.
Naravnost iz tovarne.

Najboljše črnilo svetá!
Kdo hoče ohraniti svoje obutalo lepo svetlo in trpežno, naj kupuje le Fernolendtovo črnilo za čevlje, za svetlo obutalo le Fernolendt-crème za naravno usnje. Dobiva se povsod. Ces. kralj. 1. pr. tovarna ustanovljena 1. 1832 na Dunaji. Tevarniška zalog: Dunaj, I., Schulerstrasse 21. Zaradi mnogih ponaredb brez vrednosti naj se pazi natančno na moje ime (1220-1) **St. Fernolendt.** Zaloga pri gosp. Vikt. Schiffer-ju v Ljubljani.

Št. 8609. **Razpis!** (1125-3)

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom je izpraznjenih

pet deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1897/98.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi krajiških kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja in so z dobrim veseljem dovršili ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino in sadjero počeli.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo vzprejamajo se tudi:

1. Plačajoči učenec, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in

2. eksteristi, ki zunaj šole stanjajo in plačujejo le šolnino.

Lastnorocno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolikom 50 kr. se imajo

do 31. avgusta 1897

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam je pritožiti rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za vzprejem proti plačilu je pritožiti reverz ali obvezno pismo staršev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Pristavlja se, da imajo učenci, ki dovrši to šolo, le dve leti vojske prezentne službe.

Od deželnega odbora kranjskega.

Ljubljana, dné 27. julija 1897.

Na novo otvoren! V sredini mesta! Na novo otvoren!
Zvezdni drevored.

Restavracija Fantini. Gradisče štev. 2.

Nova z vso udobnostjo opravljena restavracija.

Toči se izvrstno

Reininghausovo in Budejeviško pivo.
Najboljša vina. Izborna kuhinja.

Pozorna postrežba.

Preko ulice znižane cene.

K obisku najljudneje vabi

z velespoštovanjem

L. Fantini.

(1200-3)

Na novo otvoren! V sredini mesta! Na novo otvoren!

Zvezdni drevored.

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dne 25. januarija 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skoraj sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradisče št. 16.

Vrt je prostran, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva zidana, s steklom krita grednjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na sredi med njima se nahajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz pritlične sobe in kabinje, iz pristrešne sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vže dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku Dr. Franu Munda, odvetniku v Ljubljani. (1183-4)

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko (60) parobrodno društvo v Reki. (34)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta (elegantni, z največjim komfortom opremjeni, električno razsvetljeni parniki)

v DALMACIJO.

Redne vožnje: V noči od sobote na nedeljo hitri parniki v Zadar-Spljet-Gruča, Gravosa (Ragusa)-Castelnuovo-Kotor. V ponedeljek ob 10. uri zvečer poštni parniki v Zadar-Spljet-Metkovič. V torek ob pol 11. uri dopoludne hitri parniki v Zader, Spljet in Gravosa (Ragusa) in Kotor. V četrtek ob pol 10. uri zvečer poštni parniki v Zader, Šibenik, Traù, Spljet, na otroke Brač, Lesina, Vis, Krč, dalje v Dubrovnik do Kotora. V petek ob pol 11. uri dopoludne hitri parniki Zader, Spljet in Gravosa (Ragusa). V petek ob 1. uri popoludne poštni parniki v Lošinj, Selve, Zader, Šibenik, Traù, Castelvecchio in Spljet. Vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj izlet Reka-Opatija-Lošinj in nazaj.

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vezijo po likrat do 2krat na teden iz Rotterdamia v New-York.

Pisarna za kajute: Dunaj, I., Kolowratring 9.

Pisarna za medkrov: Dunaj, IV., Weyringerg. 7A.

I. kajuta: Od 1. aprila do 31. oktobra ... mark 290-400*

" 1. novembra do 31. marca 230-320

II. kajuta: Od 1. avgusta do 15. oktobra mark 200

" 16. oktobra do 31. julija 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in ele-ganci parnika. (964-8)

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov v vseh barvah

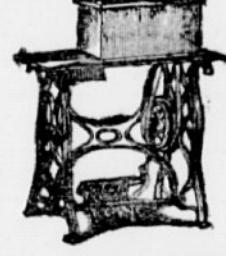
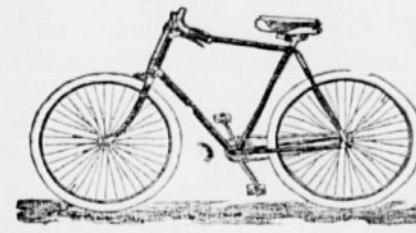
(98-62) priporoča

Karol Recknagel.

Največja zalog

bicikljev

in šivalnih strojev ponajnižjih cenah.

Fini bicikelji z vsemi pripravami in z jamstvom po 110 gld.

Glavna zastopstva najboljših tovarim am le jaz, in sicer:

Styria, Swift, Helikal, Premier, Neuman, Kurir, Germania, Kaiser in angleške.

Vsa popravila se točno in ceno izvršujejo. — Stara kolesa zamenjavam.

Za obilen obisk se priporoča in vabi Ceniki zastonj in se (937-9) pošiljajo tudi po pošti.

Fran Čuden
urar v Ljubljani.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Izkuseno sredstvo proti kurjim očesom, žiljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože. Dobiva se v lekarinah. Ta obliž dobiva s 8-10 jednej Velikosti po 60 kr. Zahievaj izreeno Luser-jev obliž za turiste. 328-26 Metding-Dunaj.

Veliko priznalnih pisem je na ogled v glavnih razposiljalnicih: L. Schwenk-a lekarna Metding-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschläger, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovč A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezah A. Achinger; v Trgu (na Koroskem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, J. M. Stadler; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranj K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrej; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celji K. Gola; v Črnomlju: F. Haika.

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogu pušk najnovejših sistemov, revolverjev itd. in vseh pripomočkih revkizitov; posebno opozarjam na

Novo! **,trocevne puške'** Novo!

katera izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (1208-2)

Fran Sevcik

puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Mala oznanila.

Pod Tranečo št. 2.
Veliko
zaloga
klobukov
priporoča
J. Soklič.
Pod Tranečo št. 2.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec. Prej J. Zor
(18) čevljarski mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast. duhovščini in slav.
občinstvu za obilno naročevanje raznor-
vrsnih **obuvin**, katera izvršuje cenó,
pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
od najfinje do najpriprostje oblike.
Mere se shranjujejo. Vnajnji naročilom
naj se blagovoljno pridene vzorec.

Moderci
izvrstne facone,
najboljši izdelek
(19) najceneje pri
ALOJZIJU PERSCHE
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Pijte domači likér
iz planinskih zelišč
„Triglav“
ki želodec greje in krepi
in dobro voljo vzbuja.
J. Klauer v Ljubljani.

Ivana Toni
(21) v Vodmatu št. 3
priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. po-
sestnikom konj in vozov, svojo
kovaško obrt
izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela,
posebno priporoča gg. hišnim posestnikom
vezi za stavbe
ter jamči za dobro delo in točno potrebo.

HENRIK KENDA
Ceneni lepi klobuki za
dame.
Vedno zadnje novosti.
Popravlja
se urno in prav po cenì.
Modni furlani franko in zastonj.
LJUBLJANA. (32)

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo
največjo zalogo
vseh vrst
Žepnih ur
zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakortudi
stenskih ur,
budilik in
salonskih ur,
vse le dobre
do najfinje
kvalitete po
nizkih cenah.
Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
skih urah vedno v zalogi. (23)
Poprave se izvršujejo najtočneje.

JOSIP REICH
likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spada-
(24) joča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje **civilnih oblek** po najnovejši faconi
in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladislu.
Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonurenčni cenì. — Gospodom uradnikom
se priporoča za izdelavanje **vsakovrstnih uniform** ter preskrbuje vse zraven
spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (1007)

Glavna zaloga prvih tovarn najfinejših klobukov
J. S. BENEDIKT
ustanovljeno 1830. Ljubljana Pri „predici pri križu“.
Stari trg št. 1/6. 26
Prekuvovalcem tovarniške cene. Ceniki se pošiljajo brezplačno.

Puškar in pro-
dajalec biciklov.
(27) delavnica za popravljanje biciklov in šivalnih strojev.

FRAN KAISER V Ljubljani
Šelenburgove ulice 6.
Najboljše urejena
delavnica za popravljanje biciklov in šivalnih strojev.

Ivan Jax
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov.
Ceniki zastonj in franko.

Anton Presker
Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.
Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (30)

Zobozdravnik A. Paichel
Pod Tranečo št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje
ustavlja na najnovejši in najboljši način (16—36)
umetne zobe in zobovja
brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**.
Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živega.

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg štev. 1.
Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne **slamo-
reznice** in **mlatilnice**, katere se dobivajo
vzlič njih izbornosti cenó. (32)
Ceniki zastonj in poštnine prosto.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (25)
lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izberu.
Vsakeršna naročila izvršujejo se točne
in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo
in zaznamenjujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Hugon Ihl
v Ljubljani, Pred Škofijo hiš. štev. 2.
Zaloga
suknenega in manu-
fakturnega blaga.

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Plesarska mojstra c. kr. državne in
c. kr. priv. južne železnice.
Slikarji napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljnate barve, lak
in pokost. (34)
Zaloga originalnega karbonija.
Maščoba za konjska kopita in usnje,

Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga
črno in barvasto,
za cele obleke in bluze, priporoča
po najnižjih cenah. (35)
Alojzij Persche
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
Ljubljana (20)
Turjaški trg štev. 7.

Ign. Fasching-a vdove
ključavnica (37)
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štidelnih ognjišč
najpriprostjejših, kakor tudi najfinjejših,
z žito medjo ali mesingom
montiranih za obklade s pečnicami ali
kahiami. **Popravljanja hitro in po**
cent. Vnajna naročila se hitro izvrši.

Mehanik
(38) Ivan Škerl
Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani
izdeluje in pepravlja
šivalne stroje in velocipe-
de ter se priporoča p. n. občinstvu
za izvrševanje v njegovo stroko spadajo-
čih del in popravkov po najnižjih cenah.
Vnajna naročila se točno izvršujejo.

Pekarija **Slaščičarna**
JAKOB ZALAZNIK
v Ljubljani, na Starem trgu št. 21
postreza točno
z najraznovrstnejšimi štrikrat
na dan svežimi, ukusnimi, zdra-
vimi in slastnimi
v slasčičarski in
pekovski obrt (39)
spadajočimi izdelki.
Tu je dobiti vsak dan
domačo potvico, vseh vrst kruh
na vago, ržen kruh in prepe-
čenec (Vanille Zwieback).

Prva tržaška tovarna za asfaltne izdelke in pokrivanja Panfilli & Comp.

prevzemlje pokrivanja z lesnim cementom, pokrivanja z asfaltno strešno lepkoto, dobavljanje isolirskih plošč strešne lepke, lesnega cementa in asfaltnih izdelkov. (959—8)

Na prodaj je posestvo

v področju mesta Zagreba. Hiša s tremi sobami in veliko verando. Hlev za dve kravi, prešnica in soba za viničarja. Posestvo ima 4 orale: sadovnik, vrt, polje, brastov gozd in jeden oral z ameriškimi trtami zasajenega vinograda, od kogega se je letos nadejati 50 hektolitrov izvrstnega vina. — Cena 13.000 gld. z letošnjim biranjem, ali 12.000 gld. brez istega. — Vpraša naj se lastnik dr. Hinković v Zagrebu, Verhovec 15. (1212—3)

Kupiti želim dvamočna konja

katera bi bila lepe rasti, v starosti 8—12 let, za težko, toda nepretirano vožnjo.

Prodajalci konj naj blagovolijo svoja pismena pojasnila doposlati „M. M. 150“ poste restante Kranj, Gorenjsko. (1240—1)

Friderik Wannieck & Co.

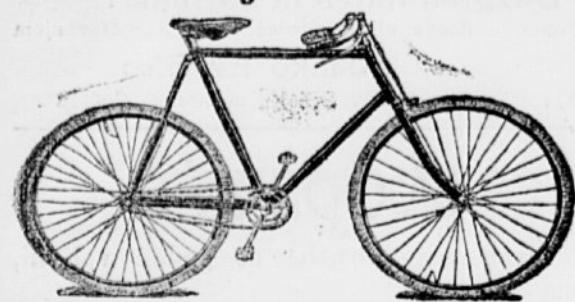
tovarna za stroje, livnica železa in kovin v Brnu na Moravskem

prevzema

instalacijo kompletnih parnih opekarnic in zavodov za malto.

Stalna razstava opekarniških str. jev. — Ilustrovani prospekti brezplačno. — Nad 900 zavodov že urejenih.

Prva kranjska izdelovalnica novih bicikljev

Josip Kolar

v poslopij stare pošte.

Najboljši javljam slav. p. n. občinstvu, da imam v zalogi

kolesa (biciklje)
svojega domačega izdelka

in jih priporočam vsem kolesarskim prijateljem in vsem, ki domačo obrt radi podpirajo.

Za vsako doma izdelano kolo jamicem dve leti.

Imam pa tudi veliko zalogu **najfinjejših angležkih in dunajskih koles po senavadno nizkih cenah.**

Ker imam sedaj urejeno delalnico za nova kolesa, zmožen sem kolesa prenarejati, ponikljati in lakirati, iz starih nove narejati in izvrševati najtežavejša popravila najbolje in najtočneje.

Zamenjavam tudi z ugodnimi pogoji nova kolesa s stariimi.

Z velespoštovanjem se uljudno priporočam

Josip Kolar.

Čipke,
trakovi in petljarije.
Prej iz bombaža in ovčje volne.
Prodajalnica
tvrdke
M. RANTH
se nahaja
od sedaj dalje
na Marijinem trgu št. 3
(1216—3)
gosp. J. Frisch.
Predstavlja naplata in izdelovalna radov.
Platenina in
nogavice.
Perilo za gospode in kitariste.
Modereti in rokavice.
Predstavnik:
Severno-nemški Lloyd
v Bremenu.

Koncessijoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dnem 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd

v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v Newyork:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Iz Southamptona ozi. Cherbouga ob sredah in nedeljah.

Iz Genova oziroma Neapolja

via

Gibraltar

2-3krat mesečno.

Bremen-Istočna Azija.

V Kino.

V Japan.

Bremen-Australija.

V Adelaide,

Melbourne,

Sydney.

Generalno ravnateljstvo v Ljubljani:
Edvard Tavčar

Bremen-Sev. Amerika.
V Newyork.

Bremen-Juž. Amerika.

V Montevideo.

V Baltimore.

V Buenos Aires.

Prakomorska vožnja v Newyork

7-8 dni.

Najboljša in najcenejša
potovalna prilika.

Gostilna in mesnica.

Dovoljam si opozarjati slavno občinstvo na svojo

mesnico

v kateri prodajam **zdravo in dobro**

konjsko meso

ter na svojo

gostilno „pri zlatem konju“

kjer se dobivajo **ukusno in tečno prirejena jedila po tako nizki ceni ter najizvrstnejša prista vina in najukusnejše pivo.**

Zlasti opozarjam, da se dobivajo pri meni **izvrstne, na pol prekajene kranjske klobase, fineje in ukusnejše, kakor vsake druge; dalje tako dobro suho meso (šunka) in suhi ježki, vse po nizki ceni.**

Gostilna in mesnica se nahaja v Metelkovih ulicah št. 6

poleg nove vojašnice (ali po starem Trnaviške ulice).

Zajedno naznanjam, da **kupujem po najvišji ceni konje,**

kateri so primerni za mojo obrt.

Ivan Kopač

mesarski mojster in gostilničar.

Frana Kaiser-ja
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

Samo v finopuškarnici
ki je bila ustanovljena l. 1857 in premovana na raznih razstavah, si morete dati izgotoviti po želji
dobro puško.

Kot posebnost: **Ekspres-puške,**
zajamčene za strel in dobrost.

Istotam se dobé tudi revolverji in Flobert-puške, kakor tudi vse strelivo in lovski potrebščine.

Tudi popravljanja se izvršujejo dobro in po ceni.

Zaloga pušk domačega izdelka.

Glavni zastop za Pieper-puške.

Trgovinsko naznanilo.

Slav. občinstvu in cenjenim svojim odjemalcem uljudno naznanjam, da sem z dnem 1. avgusta t. l.

opustil svojo filialko v Slovenskih ulicah
katero sem združil z že mnogo let postojico

glavno prodajalnico

na Šo. Petra cesti št. 4 (Resljeva cesta).

Priporočam se nadaljni naklonjenosti ter beležim

z velespoštovanjem

(1101—8)

Adolf Hauptmann

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

POUDRE & SAVON
EGLANTINE

so
najpriljubljenejši toaletni predmeti

elegantnega svetá. — Po njih porabi se doseže blesteče bela in brezporečno čista polt Koža postane baržunasto mehka in prosta vseh nečistostij. Učinek je presenetljiv in neprekošen.

Garantirano neškodljivo!

Glavna zaloga za Avstro-Ogersko: lekarna „pri sv. Duhu“ E. Tomaja naslednik A. Winger, Zagreb, Ilica št. 12.

Zaloga za Ljubljano: Deželnna lekarna „pri Mariji Pomagaj“, M. Lenstek, Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mostu.

V gostilni „Pri zlati ribi“

v Ribjih ulicah štev. 6

době se vsak dan

sveži raki.

S spoštovanjem

Franjo Rozman, gostilničar.

(929-18)

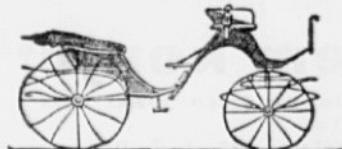
Monopol Excelsior

je glasben avtomat izrednega zvočnega efekta in mogočne glasovne popolnosti. Svira najrazličnejše komade, ako se uvrže 2 novčica, in je poleg svoje zabavnosti tako dobiček donašajoč in mičen predmet za gostilničarje, restavratere, posestnike vinskih hramov in hotelijerje. Dobiva se tudi proti plačevanju na obroke pri

Fr. Stampfel-u (1032-6)

v Ljubljani, Tonhalle, na Kongresnem trgu.

Svojo zalogo raznovrstnih, kritih in nekritih

VOZ,
landauerji, brek
(vis-a-vis sedeži)

priporoča slavnemu občinstvu

Ivan Demšar

(naslednik Fr. Šiske) (1218-2)

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 6.

Cirkus Henry

na trivogelnem travniku poleg Lattermannovega drevoreda.

Danes v soboto, 21. avgusta, ob 8. uri zvečer:

velika izredna predstava

z bogatim vzopredom.

Hipologičen potpourri z več v prostosti dresiranih konj, izvaja ravnatelj. — Trio Palo, senzacijonalna izvajanja na visečem trapecu. — Mr. Douvenek, medicinčno čudo XIX. stoletja. — Japan, ali slavnost poletne noči v Titibu, velik ensemble-komad v 5 podobah, predstavlja cela družba.

V nedeljo, 22. avgusta: dve predstavi.

Popoludne ob 4. uri in zvečer ob 8. uri.

Predprodaja za vse sedeže od 10. ure dopoludne do 6. ure zvečer v glavni zalogi tobaka na mestnem trgu.

Vse podrobnosti povedo dnevni listi.

Ravnateljstvo.

(1243)

Prva hrvatska tovarna salam, suhega mesa in masti

M. Gavrilović sinova v Petrinji

Čast nam je opozarjati p. n. družine, gostilničarje in trgovce na našo

čisto domačo mast.

Da bode p. n. občinstvo, katero kupuje mast, osigurano, da dobiva pravi domači nepokvarjeni proizvod, dali smo našo mast razkrojiti v „Javnem razkrojnem zavodu dra. S. Bošnjakoviča v Zagrebu“ ter nam je bil priobčen 22. decembra 1896 natančni razkrojbeni uspeh s tem-le zaključkom:

„Izvrta mast, ki nam je bila predložena, je povsem čista, naravna svinjska mast; v njej ni niti najmanje onih nič vrednih živalskih in drugih primeskov, s kojimi se tolikrat svinjska mast pači v nji tudi ni onih primes, ki provzročajo večjo težo ter ni mešana z vodo.“

Ker nam je glavna naloga, da vzdržimo priborjeno dobro ime naših proizvodov, prosimo p. n. občinstvo, da nas v našem stremljenji podpira s tem, da daje našim izdelkom prednost pred tujim blagom. Pripomnimo, da se naša mast prodaja v posodah, na kajih je naša firma.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah na „Kranjskem in Spodnjem Stajerskem.“

Cenike pošiljamo na zahtevo zastonj in franko ali naravnost ali po naših zastopnikih gg. A. Butscher, Ljubljana; C. Walzer, Celje; A. Stöcker in drug, Gorica.

Z odličnim spoštovanjem (648-15)

Prva hrvatska tovarna salam, suhega mesa in masti

M. Gavrilović sinova v Petrinji.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Avgust Repič

sodarski mojster (61-33)

v Ljubljani, Kolezijske ulice št 16, v Trnovem se priporoča slav. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. Tudi prodajam in kupujem staro vinsko posode.

„Zastonj“.

Vsek, ki pošle svojo natančno adreso, dobi proti malemu povračilu in donesku za carinske stroške

1 gld. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z veržico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantno kavalirske kravato za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 10 komadov finih angleških zavitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za porabo; ker se nadejam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takoreč na pol poklanjam. — Tudi vsakomur takoj vrhem denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to podaritev. Jedina zaloga in razpošiljanje proti poštnemu povzetju, eventuelno tudi če se denar preje vpošlje, pri (1156-8)

Wiener Uhren-Export S. Blodek
Wien, II/a, Herminengasse 19.

Jednonadstropna hiša

s 4 stanovanji, 8% čistega dohodka, se po cenki proda. — Vpraša naj se pri Adolfu Hauptmannu, Sv. Petra cesta št. 41. (1113-9)

5 stanovanj

se odda s 1. septembrom t. l. na Poljanski cesti št. 72.

Jedno stanovanje, obstoječe iz jedne sobe, kuhinje in dravnice, se odda takoj.

Natančneje se izvē pri Eliji Predoviču, na Poljanskem trgu št. 5. (1238)

Slavnemu p. n. občinstvu na znanje!

Gostilna Cofische

na Šmarjetni gori

1/4 ure hoda od postaje Kranj; cesta od gozda dalje nova in semčnata. Gostilna je odprta vsako nedeljo in praznik popoludne, kakor tudi ob torkih, sredah in četrtkih popoludne. Drugekrat, kakor tudi ob slabem vremenu, razen nedelje, lo po naročilu.

Pri izletih večjih družb priščasnega naročila, da zamorem v takem slučaju popolnoma ustreži p. n. izletnikom.

Razgled daleč in najlepši!

Proseč obilnega obiska, beležim z velespoštovanjem

Janko Ev. Sirc

trgovec v Kranju, najemnik „Cofische“.

Glavno zastopstvo

velike inozemske živiljenjske zavarovalne družbe se podeli vplivni, strokovno izurjeni, jamčine zmožni osobi.

Ponudbe se prosijo pod šifro W. 3174 Rudolfu Mosse na Dunaji. (1231-2)

Specijaliteta proti stenicam, bolham, kuhinjskim mrčesom, molom, parasitom na domačih živalih i. t. d. i. t. d.

Zacherlin

ima čudovit učinek! Umori nepre-

kosljivo gotovo in hitro vsako vrsto mrčesov in ga za to hvali in isče na milijone odjemalcev. Njegovi znaki so: 1. Zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Ljubljana:

Janez Fabian,

F. Groschl,

Karol C. Holzer,

Edvard Hajek,

Ivan Jebačin,

Anton Ječmínek,

Jeglič & Leskovic,

Karol Karinger,

Mihail Kastner,

J. Klauer,

Josip Kordin,

Anton Krišper,

Adolf Kopriva,

Karl Lappain,

Peter Lasnik,

Mih. Lavriča nasledniki,

Alojzij Lenček,

Kham & Murnik,

Ivan Perdan,

Karol Planinšek,

J. C. Röger,

Jakob Schober,

A. Sarabon,

Viktor Schiffer,

Jakob Spoljarič,

Anton Stačul,

M. E. Suppan,

Fran Terdina,

Urad. konsum. društvo.

Bled:

Oton Wölfling,

Pavel Homan.

Črnomlj:

Andrej Lackner,

Karol Müller,

B. Schweiger.

Draga:

P. S. Turk,

Hrib:

A. Bučar,

Fran Kovač.

Idrija:

Fran Kloss.

Krško:

F. H. Aumannsin

R. Engelsberger.

Kočevje:

Fran Loy,

Peter Petschke,

Matija Ram,

Fran Schleimer.

Kranj:

Fran Dolenz,

K. Šavnik,

I. pri sv. trojici.

Kamnik:

Alojzij Cerar,

Anton Pintar.

Kostanjevica:

Alojzij Gatsch.

Litija:

Lebinger & Bergmann.

Lož: F. Kovač.

Mokronog:

Jožef Errath,

B. Sbil pri Škofu.

Postojina:

Anton Ditrich,

Fr. Kogejna vdova,

G. Pikel.

Pohovgradec:

J. Ana Leben.

Radovljica:

Friderik Homan,

Oton Homan,

A. Roblek.</